

OBČINA
HRPELJE - KOZINA

številka 4
letnik XIX - 2017

OBČINSKO GLASILO

Na stičišču treh svetov

maj 2017

*Živel 1. maj**Vrednota dela...*

Mogoče stare parole ..., a tako resnične. Dokaz, da še kako veljajo, vidiš na obrazu žene, ki je dobila službo po številnih prošnjah, in moža, ki je po mesecih brez rednega prihodka ponovno začel delati, služiti svoj kruh. Veliko je duševno trpljenje, ko si na višku svojih moči in ustvarjalnosti, pa nimaš delovnega prostora, da bi to izživel. Ko si zaposlen, služiš svoj kruh, živiš svoje življenje na polno, ustvariš družino, ustvariš dom. Zato tistim, ki iščejo, želim, da bi se kmalu kaj odprlo, da bi našli. Da ne bi obupali. Tistim, ki imajo delo, pa želim iz srca, da bi ga znali ceniti in ga znali opravljati dobro.

Vsem vodilnim v službah pa ob 1. maju – prazniku vseh delavcev polagam na dušo: spoštujte in cenite svoje delavce!
Zavedajte se njihove vrednosti.

*Delu čast in oblast!**Vaša županja Saša Likavec Svetelšek*

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA DODELITEV DRŽAVNIH POMOČI ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA, GOZDARSTVA IN PODEŽELJA V OBČINI HRPELJE - KOZINA ZA LETO 2017

Občina Hrpelje - Kozina obvešča, da bo na spletni strani občine <http://www.hrpelje-kozina.si/> in v Uradnem listu RS objavljen javni razpis za dodelitev državnih pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Hrpelje - Kozina za leto 2017.

Predmet javnega razpisa bo dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje ukrepov za ohranjanje in razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja, ki se dodeljujejo po pravilih o dodeljevanju pomoči na podlagi Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Hrpelje - Kozina za programsko obdobje 2015–2020 (Uradni list RS, št. 98/15), Odloka o proračunu Občine Hrpelje - Kozina za leto 2017 in Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna RS (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08 in 3/13) ter v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 702/2014 – ukrepi po skupinskih izjemah in Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013 – ukrepi po pravilu »de minimis«.

Skupna višina razpisanih sredstev za leto 2017 je 20.000 EUR.

Robert Kastelic, občinska uprava

OBVESTILO

Na internetni strani občine je objavljen **JAVNI RAZPIS** za sofinanciranje programov društev s področja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Hrpelje - Kozina za leto 2017. **ROK ZA PREDLOŽITEV PRIJAV** je 10. 5. 2017 do 9.00 ure.

Robert Kastelic, občinska uprava

17. REDNA SEJA

Občinskega sveta Občine Hrpelje - Kozina dne 30. marca 2017
Na 17. redni seji Občinskega sveta Občine Hrpelje - Kozina dne 30. 3. 2017
so bili sprejeti naslednji sklepi:

- Potrdijo se zapisnik in sklepi 16. redne seje z dne 31. 1. 2017.
- Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina daje soglasje k imenovanju Blaža Turka, stanujočega Komen 93, 6223 Komen, za direktorja Zavoda za gasilno in reševalno službo Sežana.
- Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina sprejme Odlok o subvenciji mladim in mladim družinam pri reševanju stanovanjskega problema v Občini Hrpelje - Kozina, v prvi obravnavi.
- Sprejet je bil sklep o prenehanju veljavnosti Odloka o programu opremljanja stavbnih zemljišč za stanovanjsko zazidavo v Hrpeljah. Odlok se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati naslednji dan po objavi.
- Sprejme se Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o začasnih ukrepih za zavarovanje urejanja prostora v Občini Hrpelje - Kozina po skrajšanem postopku. Odlok se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati naslednji dan po objavi.
- Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina sprejme rebalans proračuna Občine Hrpelje - Kozina za leto 2017. Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina sprejme Odlok o spremembi Odloka o proračunu Občine Hrpelje - Kozina za leto 2017. Odlok se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati naslednji dan po objavi.
- Sprejet je bil predlog kadrovskega načrta v organih skupne občinske uprave občin Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana za leta 2017, 2018 in 2019.
- Na občinski cesti LC 125051 se uredi prepoved ustavitve in parkiranja med naseljema Gradišica in Artviže s postavitvijo ustrezne prometne signalizacije.
Prometni znak »2236 Prepovedana ustavitve in parkiranje« skupaj z dopolnilnima tablama »2,4 km« (4103 Dolžina dela ceste, kjer je z znakom označena nevarnost ali izrecna odredba) in »razen za lastnike zemljišč« (4603 Udeleženci cestnega prometa, za katere ne velja izrecna odredba) se postavi na lokalni cesti iz prejšnje točke na koncu naselja Gradišica v smeri Artviž in enako na koncu naselja Artviže v smeri Gradišice.
- Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina je sprejel dopolnitev letnega načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Hrpelje - Kozina za leto 2017.
- Občinski svet prizna lastninsko pravico za parcelno številko 461/13, k. o. 2570-Ritomeče, solastnici parcele Alojziji Poles iz Ritomeč.
- Občinski svet prizna lastninsko pravico za parcelno številko 461/12, k. o. 2570-Ritomeče, solastnici parcele Silvestri Božič iz Ritomeč.
- Pooblasti se županjo Občine Hrpelje - Kozina, da sklene ustrezno pogodbo o priznanju lastninske pravice za obe nepremičnini.
- Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina se je seznanil z Letnim poročilom javnega zavoda Zdravstveni dom Sežana za leto 2016.
- Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina se je seznanil z Letnim poročilom Zavoda za gasilno in reševalno službo Sežana za leto 2016.
- Občinski svet se je seznanil s »Poročilom o delu MIR-a za Občino Hrpelje - Kozina ter oceno stanja varnosti na območju občine za leto 2016« in Poročilom o varnostnih razmerah na območju PP Kozina za leto 2016.
- Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina na podlagi »Poročila o delu Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana za Občino Hrpelje - Kozina ter ocene stanja varnosti na območju Občine Hrpelje - Kozina za leto 2016« in na podlagi Ocene Policijske postaje Kozina o stanju varnosti v letu 2016 na območju Občine Hrpelje - Kozina ocenjuje, da je izvajanje Občinskega programa varnosti potekalo v skladu s programskimi izhodišči in smernicami.
- Občinsko upravo se zadalži, da poda zahtevo na Direkcijo RS za ceste, da ob glavni cesti Reka-Trst (G1-7) zagotovi primerna izogibalšča za nadzor in kontrolo vozil. Zahteva je bila podana na predlog Policijske postaje Kozina. Lokacije za postavitve izogibalšč se uskladijo z občinsko upravo in Policijsko postajo Kozina.
- Posek dreves ob cesti Reka-Trst (G1-7) se opravi večfazno, in sicer v 1. fazi se umaknejo drevesa, ki bodo potrjena s strani PP Kozina, Občinskega sveta OHK in Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Podani so bili predlogi za poseko dreves.

V drugi fazi se občinsko upravo zadalži, da od Direkcije za ceste RS pridobi načrt oz. študijo o odstranitvi dreves oz. poskrbi za ustrezno zaščito nevarnih cestnih odsekov.

Ester Renko, občinska uprava

POŠTA SLOVENIJE D.D. V OBROVU PONOVO NA RAZPOTJU

ponovno na razpotju. Obstoječi najemnik se je zaradi spremenjene življenjske situacije odločil, da ne bo več obratoval. V interesu Pošte Slovenije in tudi občine pa je, da bi pošta delovala naprej. Išče se nov najemnik, ki bi enoto v Obrovu prevzel v upravljanje.

Občinska uprava

IZ VSEBINE

AKTUALNO	2
MED LJUDMI	7
ŠPORT	21
MLADARIJE	22
ZA VSAKEGA NEKAJ	30
NAPOVEDNIK	47

Info za glasilo: Ester Mihalič, 051 677 017, glasilo@hrpelje.si

Info za prireditve in drugo: Občina Hrpelje - Kozina, Ester Mihalič, 05 / 6800 150, ester.mihalic@hrpelje-kozina.si

Glasilo izdaja: Občina Hrpelje - Kozina, Hrpelje, Reška cesta 14, 6240 Kozina

Število izvodov: 2140

Odgovorna urednica: Ester Mihalič

Uredniški odbor: Helena Godina, Vlasta Race Boljunčič, Vasja Valenčič, Jadran Šturm, Nives Mahne Čehovin in Nika Križman

Lektorica: Nives Mahne Čehovin

Tisk in oblikovanje: Tiskarna Vek, Koper

Foto: Arhiv občine, kar ni posebej navedeno.

Naslovnica:

Fotografija veselega praznovanja 1. maja 1945 na Kozini in prvomajska budnica v Slivju 2005.

NA KOVČICAH Z DRŽAVNO SEKRETARKO ZA TURIZEM

V petek, 5. aprila, nas je na občini obiskala Eva Štraus Podlogar, državna sekretarka z Ministrstva za gospodarstvo – sektor turizem, s sodelavko Renato Martinčič. Sekretarka se je odzvala vabilu županje Saše Likavec Svetelšek, ki ji je želela predstaviti naše aktivnosti in preveriti možnosti sofinanciranja na področju turizma. Predvsem smo ji približali veliki projekt – postavitve zeliščarskega centra v objektu stare šole na Kovčicah. Projekt je še v povojih in ni še v celoti izdelan, zato več o njem v naslednjih številkah glasila. Z go. Štraus Podlogar smo se odpravili tudi na Kovčice, kjer si je lahko na terenu pogledala krasno lokacijo in potrdila naša razmišljanja o novem centru, ki je dolgoročno tudi nov turistični produkt. To pa še ni vse – a več o tem v nadaljevanju. Sredstva za tak center mora občina pridobiti na evropskih razpisih, do tam pa je še dolga pot.

Ester Mihalič, občinska uprava

POSVET O PROMETNI PROBLEMATIKI V OHK

Zadnji ponedeljek v marcu je Občina Hrpelje - Kozina organizirala posvet o prometni problematiki v občini. Pozornost je bila razumljivo na osrednji prometnici skozi občino, državni cesti G1-7, njeni preobremenjenosti in naglemu povečanju tranzitnega tovornega prometa na njej. Posvet, ki ga je vodil novinar Primorskih novic Danijel Cek, je sestavljalo omizje povabljenih gostov: Jure Kostanjšek, strokovnjak za promet in prometno varnost iz AMZS, Tomaž Čehovin iz PU Koper, Tomaž Murkovič iz Javne agencije RS za varnost v prometu, Pavle Hevka iz Direkcije RS za infrastrukturo in Zvonko Zavasnik z Ministrstva za infrastrukturo.

Razgovor se je začel s predstavitvijo statističnih podatkov, ki kažejo to, kar domačini že občutimo, in sicer, da se je promet na tej cesti povečal, posebej skokovito pa v zadnjih letih tranzitni tovorni promet. Kot je bilo nedvoumno poudarjeno, je vzrok vedno večjega števila tovornjakov ekonomske narave, saj je za tovorno vozilo iz Obrežja do Fernetičev potrebna plačati okrog 100 evrov, od Zagreba do Reke pa 42 evrov cestnine. Za panogo prevoznništva, ki je intenzivna in kjer vlada huda konkurenca, je tolikšen prihranek vzgib, da se izogibajo slovenskega avtocestnega križa in uporabljajo hrvaškega, potem pa preko najbližje cestne povezave, ki je ravno naša državna cesta GI-7, vstopijo v Italijo! Predstavniki države so predstavili, katere investicije so načrtovane na tem področju, kot največjo in najpomembnejšo so izpostavili gradnjo Kozinsko-hrpeljske obvoznice, ki bi razbremenile občinsko jedro, v srednjeročnem obdobju pa naj bi uredili še nekaj dodatnih zavijalnih pasov, manjkajoče pločnike in kakšno novo krožišče, ki bi poleg izboljšanja prometne varnosti služilo tudi umirjanju prometa.

Prisotni so postavili nekaj konkretnih vprašanj, podane so bile določene pobude, veliko teh se je nanašalo na to, da je na tako prometni cesti nesorazmerno malo policistov in da je nadzor – posebej nad tovornim prometom – premalo intenziven. Podane so bile ideje, naj se prepove tovorni promet v času nočnega počitka.

Županja Saša Likavec Svetelšek, ki je kot gostiteljica odprla posvet, je izpostavila, da bo občina v okvirih finančnih zmognosti in pristojnosti nadaljevala z gradnjami pločnikov in ostalih objektov, ki izboljšujejo prometno varnost.

Konkretne aktivnosti, ki so se zgodile neposredno po posvetu so bile sledeče, Direkciji RS za infrastrukturo so bile posredovane pobude o omejitvi tovornega prometa v času nočnih ur (22.00 - 6.00 ure), v terminu od 13.00 do 16.00 ter od 6.00 do 8.00 ure, zaradi prevelike frekvence prometa in varne šolske poti. Ravno tako se je Direkcijo zaprosilo za posek 60 dreves na najbolj izpostavljenih predelih ceste, vključno z zaprosilom po pripravi študije, ki bi predvidela nadaljnje postopanje pri ostalih drevesih. Zaradi pomanjkanja ustreznih površin za kontrolo težkih tovornjakov smo državo pozvali k ureditvi dveh izogibalšč na relaciji glavne ceste.

Občinska uprava

Projekt STAR: Otvoritev gospodinjске skupine v Reki

5. aprila smo se z županjo Sašo Likavec Svetelšek in podžupanjo Ireno Stropnik odzvale povabilu partnerja v projektu STAR, Doma za ostarele Kantrida Reka, na slovesnost ob otvoritvi novih prostorov doma. Tako je župan Primorsko-goranske županije, g. Zlatko Komadina, odprl novo nadstropje gospodinjске skupine Oljka ter adaptacijska dela za gospodinjsko skupino Sivka, ki bo vzpostavljena v okviru EU čezmejnega sodelovanja. Gospodinjška skupina spada med novejšje in moderne oblike izveninstitucionalne oskrbe v skladu s konceptom četrte

generacije domov in sistema kakovosti E-Qalin: "Osredotočite se na uporabnika". Ta je že precej razvita na ravni EU, kjer stanovalci živijo v skupnosti, podobni domačemu okolju. Udeležene je najprej nagovorila ga. Marija Maras, direktorica Doma za ostarele Kantrida Reka, pozdravila pa sta tudi g. Zlatko Komadina in naša županja, ki je domu v simbol partnerstva podarila kamnito skledo. V programu sta nastopila tenorja Joso Butorac in Voljen Grbac, igralec Slavko Šestak, na klavirju Nina Kovačević in Mladen Žmak ter Equalinski zbor doma. Na koncu smo v sproščenem vzdušju poklepetali ob izmenjavi izkušenj sodelovanja v projektu.

Kristina Furlan, občinska uprava

IZROPANE IN UNIČENE HIDRANTNE OMARICE V OBRTNO INDUSTRIJSKI CONI HRPELJE

Na celotnem območju Obrtno industrijske cone Hrpelje so si nepridipravi vzeli čas in temeljito uničili in izropali hidrantne omarice. ZGRS Sežana je za občino opravil popis manjkajoče in uničene opreme, ki sicer služi protipožarnemu varstvu. Ugotovili so, da je tako ali drugače poškodovanih 14 omaric. Ocenjena škoda znaša cca 4.000 EUR. Stanje bo sanirano v najkrajšem možnem času.

Robert Kastelic, občinska uprava

OBJAVLJEN JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE

AKTIVNOSTI TRAJNOSTNEGA GOSPODARJENJA Z DIVJADJO V OBČINI HRPELJE - KOZINA za leto 2017

Občina Hrpelje - Kozina je na spletni strani objavila javni razpis za sofinanciranje aktivnosti trajnostnega gospodarjenja z divjadjo v Občini Hrpelje - Kozina za leto 2017.

Sofinancirajo se aktivnosti in ukrepi trajnostnega gospodarjenja z divjadjo v loviščih, katerih lovna površina leži na območju Občine Hrpelje - Kozina:

- BIOMELIORATIVNI UKREPI, kot so:**
- vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja), vzdrževanje grmišč, vzdrževanje remiz za malo divjad, vzdrževanje gozdnega roba, izdelava in vzdrževanje kaluž, izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira, sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja,
 - spravilo sena z odvozom, priprava pasišč za divjad,
 - postavitev in vzdrževanje gnezdnic,

solnic in umetnih dupel.

BIOTEHNIČNI UKREPI, kot so:

- krmljenje divjadi, obdelovanje krmnih in pridelovalnih njiv.

TEHNIČNI UKREPI, kot so:

- nabava preventivnih zaščitnih sredstev pri opravljanju kmetijskih del, zlasti naprav za preprečitev in omejevanje izgub divjadi na leglih in gnezdih,
- nabava in postavitev prometnih znakov »divjad na cesti« ali preventivnih silhuet divjadi.

Vlagatelji lahko oddajo vloge z zahtevano dokumentacijo v sprejemni pisarni občine v času uradnih ur ali po pošti kot priporočeno pošiljko na naslov: Občina Hrpelje - Kozina, Hrpelje, Reška cesta 14, 6240 Kozina in sicer najkasneje **do vključno 10. 5. 2017 do 9.00 ure** (upošteva se datum poštnega žiga). Višina razpisanih sredstev je odvisna

od prejetih koncesnin in okvirno znaša **3.243,15 EUR**.

Razpisna dokumentacija je od dneva te objave do izteka prijavnega roka dosegljiva na spletni strani Občine Hrpelje - Kozina (<http://www.hrpelje-kozina.si>) in v času uradnih ur v sprejemni pisarni. Vse dodatne informacije v zvezi z javnim razpisom so na voljo na sedežu občine ali po tel. 05 / 620 53 60. Kontaktna oseba za informacije glede razpisa je **Robert Kastelic, elektronski naslov: robert.kastelic@hrpelje.si**.

Ali ste vedeli?

Poleg lovskih družin Žabnik Obrov, Slavnik Materija in Videž Kozina imajo na območju občine lovno površino tudi lovske družine Kojnik Podgorje, Timav Vreme, Brkini, Prem in Gaberk Divača.

Robert Kastelic, občinska uprava

NEKDANJE STRAŽNICE PRI NAS

V Mihelah in Vrhpoljah je lastnik stražnice Ministrstvo za obrambo RS, na Beki pa Ministrstvo za notranje zadeve RS. Vse tri so že nekaj let naprodaj. Vrstijo se dražbe in cena se niža, a interesentov za slabo ohranjene objekte, v katere je treba vložiti še veliko dodatnega denarja, ni.

V začetku aprila je bila uspešna prodaja objektov stražnice v Mihelah. Prodali so jo za 29.000 EUR, kupila pa jo je fizična oseba iz Ankarana. Več uradnih podatkov o namenu nakupa še ni, predvsem o tem, za kaj se bodo prostori uporabljali. Objekta stražnice ležita pod Mihelami na robu gozda proti Beki.

Stavbi v Vrhpoljah, parcela je velika 4.500 kvadratnih metrov, sta zanimivi tudi za občino – za krajane Vrhpolj. Seveda je tu še veliko vprašanj: finančna sredstva za nakup, upravljanje in vzdrževanje? Želja Vrhpoljcev je, da bi se uredil športni center za mlade.

Prodaja »Karavle« na Beki se je začela velikopotezno, s 300.000 EUR, v začetku aprila pa je bila izklicna cena 86.000 EUR, v pripravi pa je nova dražba za 10.000 EUR manj.

Občinska uprava

BIT Medica odprla svoja vrata

V kolikor potrebujete medicinsko tehnične pripomočke (invalidski vozički, plenice, predloge, postelje itd.), ste vabljeni v naš poslovni prostor na Bazoviški cesti 17, 6240 Kozina (nakupovalni center Eurospin).

Trgovina BIT Medica ni le sinonim za medicinske in ortopedske pripomočke. Spoznajte bogato ponudbo v naši prodajalni in ugotovili boste, da raznovrstne izdelke za zdravo življenje lahko uporabljate tako zdravi kot tudi malo manj zdravi v vsakem trenutku svojega življenja.

Izvajamo tudi meritve krvnega sladkorja in holesterola.

Za več informacij o naših uslugah nas lahko pokličete na tel. št. 040 979 770 in nam pišete na elektronski naslov info@bit-vizija.si.

Spletni naslov: <http://www.bit-vizija.si>

Vabljeni!

BIT Vizija d.o.o.

URNIK: pon–sob: 8–20h; ned: 9–13h

PLANICA

Planica, Planica, snežena kraljica, le kdo je ne pozna ...

Res je niso poznali naši učenci iz Centra za usposabljanje »Elvira Vatovec« iz Divače, vse dokler je nismo letos obiskali in v živo doživeli. Ogled skokov v Planici nam je omogočila Zavarovalnica Triglav iz Postojne. Na njihovo enoto smo se obrnili z željo, da bi tudi naši podružnici omogočili ogled skokov. Težko smo dočakali ta dan in niti nekaj kapelj dežja nam ni pokvarilo veselega vzdušja v Planici.

Skupaj s številno poplavo Triglavovih zelenih kap, ki so jih učenci dobili že na avtobusu, smo vsakega skakalca posebej pozdravili z navijaškimi vzkliki. Nekateri so skakalce pričakali pri izhodu in skoraj nihče jim ni odrekel prošnje za avtoogram. Na koncu nas je pozdravil tudi sam gospod predsednik Borut Pahor in ministrica za šolstvo, gospa Maja Makovec Brenčič. Za veselo vzdušje pa je poskrbel raper Zlatko. Kar težko se je bilo posloviti od prelepe planiške velikanke. Na avtobusu nam je gospa Hedvika iz Zavarovalnice Triglav razdelila še majice in sponzorske torbice. Hvaležni, da so nam omogočili ogled skokov, smo se utrujeni, vendar srečni vrnili domov.

Še se bomo vrnili v ta čudoviti kraj doline pod Poncami, smo si enotno obljubili ob prihodu v Divačo. Navdušenje je bilo čutiti tako s strani učencev in staršev kot strokovnih delavcev. Med nami pa se je dobro počutila tudi gospa Hedvika iz Zavarovalnice Triglav, ki nam je bila ves čas dobra družba.

Nataša Hreščak

Intervju

Nika Križman na Sodišču Evropske unije

Nika Križman, je skoraj 30-letna Tubeljka in po izobrazbi magistrica prevajanja, ki si od letošnjega januarja kruh služi na Sodišču Evropske unije v Luksemburgu, kjer je na prevajalskem oddelku zaposlena kot

asistentka. Za tamkajšnje delo je lani prijavo poslala spontano, nato pa so jo čez nekaj mesecev, ko je bilo na voljo prosto delovno mesto, kontaktirali in povabili na razgovor. Do odhoda je bila tudi članica uredniškega odbora našega glasila in priložnost smo izkoristili, da jo povprašamo o njenih novih izkušnjah.

1. Kako je potekala tvoja pot od študija jezika (angleščina in italijanščina) na Filozofski fakulteti v Ljubljani do dela na Sodišču Evropske unije in kakšno delo tam opravljaš?

Ko sem vpisala študij prevajalstva, nisem imela prave predstave, kako to delo poteka v realnem življenju niti kje bi želela delati (kot marsikateri študent, kajne?). Sem pa že od malih nog govorila, da bom delala v tujini, »ko bom velika«. Prvič sem se s prevajalskim delom v praksi srečala leta 2012, ko sem v okviru študija opravila enomesečno pripravništvo na Evropski komisiji v Luksemburgu. Delo mi je bilo všeč, predvsem pa sem bila očarana nad multikulturalnostjo v institucijah EU,

kjer se pod isto streho srečujejo prevajalci in drugi uslužbeni iz 24 držav članic in kjer se vsakodnevno uresničuje enakovrednost vseh jezikov držav članic, kot je to določeno v ustanovnih pogodbah. Vsi akti se namreč prevajajo v vse uradne jezike EU, pri čemer imajo vsi status izvirnika, pred Sodiščem EU pa ima vsak državljan pravico zagovarjati svoje stališče v svojem maternem jeziku. Očarana nad izjemno kompleksnostjo prepletanja jezikov in kultur sem se trdno odločila, da bom nekoč tudi jaz del tega. Od takrat sem vso svojo energijo usmerila v ta zelo ambiciozen cilj. Začela sem se učiti francoščine (ker je eden izmed treh uradnih jezikov institucij), osredotočila sem se na pre-

trnova, ampak zdaj, na Sodišču Evropske unije, pobiram sadove svojega truda. Zaposlena sem na Slovenskem prevajalskem oddelku v vlogi asistentke. To pomeni, da skrbim, da celoten prevajalski proces poteka nemoteno, da se dokumenti oddajo v roku, da so tehnično ustrezni in oblikovno identični izhodiščnemu dokumentu, nekatere »manj pomembne« dokumente pa lahko tudi sama prevedem (sodbe, sklepe in druge dokumente tukaj prevajajo pravnik). Delo je sicer zahtevno in odgovorno, je pa tudi zelo dinamično in pestro. Zaradi komunikacije z drugimi oddelki in službami je obvezno znanje angleškega, francoskega in v mojem primeru slovenskega jezika. Super je.

vajanje pravnih besedil, magistrirala na temo terminologije v uradnih dokumentih EU in oddala nešteto prijav za opravljanje pripravništva na raznih institucijah EU. Medtem, ko sem čakala na pravo priložnost, sem v Sloveniji sprva pogodbeno prevajala za različne agencije, nato pa dobila redno zaposlitev na prevajalskem podjetju SDL v Ljubljani. Leta 2015 sem bila končno izbrana za opravljanje pripravništva na Slovenskem prevajalskem oddelku Evropske komisije in ga kljub redni službi v Sloveniji sprejela. Priložnost sem izkoristila za učenje od visoko kvalificiranih sodelavcev, izpopolnjevanje v francoščini in seveda pošiljanje (zopet) nešteti prošnji za delo na različne institucije. Hja, ni bilo enostavno in brez sramu lahko rečem, da je bila pot

2. Kako poteka delo na sodišču? Se delovni dan v povprečju veliko razlikuje od delovnega dne v Sloveniji?

Dinamika dela je tukaj zelo drugačna kot v Sloveniji. Postopki so ustaljeni in dobro utečeni, za njimi stoji malo morje pravil in zakonov, tako da je zelo malo stvari prepuščenih naključju. Vsak uslužbenec deluje kot nepogrešljivi člen te kompleksne strukture, ki je zadolžen, da v sodelovanju z drugimi sodelavci svoje naloge opravlja »zvesto, vestno in diskretno«, kot je svečano zaprisegel pred predsednikom Sodišča EU ob nastopu na delovno mesto. Večina uslužbenecv izbere giblivi urnik, kar pomeni, da je treba biti v pisarni med 10. in 12. uro ter 14.30 in 16.30, ostali delovni čas pa si sami razporedimo. Seveda je treba na koncu oddelati 8 ur,

čas prihoda in odhoda pa sta pogosto odvisna tudi od obsega dela in rokov, ki so na institucijah »sveti«. Včasih je namreč treba roke upoštevati tudi do ure natančno. Osebnost mi tak delovni ritem zelo ustreza. V času kosila je na Sodišču na voljo ogromno športnih in plesnih dejavnosti, kot so skupinske vadbe, salsa, borilne veščine, na voljo sta pa tudi dvorani za skvoš in fitnes. Tak športni oddih nedvomno poveča produktivnost, saj človeka osveži in »resetira« možgane, tako da so potem misli jasnejše in razpoloženje boljše. Daljši odmor za kosilo pogosto izkoristimo tudi za nakupovanje ali druge obveznosti, saj se vse trgovine v Luksemburgu zaprejo že ob 18. uri (trgovci so v Luksemburgu zelo zaščiteni!).

3. Ali delo v tujini na evropski instituciji pomeni uresničitev sanj tvoje kariere ali segajo te še više?

Hm ... s tem vprašanjem se tudi sama že nekaj dni ukvarjam. Če odmislim otroške sanje, da kot novinarka poročam z nevarnih vojnih območij, da v prostem času vozim ferarija in imam v marini parkirano jahto, ter se raje osredotočim na leta študija, ko so moje sanje postale nekoliko bolj »prizemljene«, potem je ta služba definitivno uresničitev mojih sanj. To sem si želela več let, za to sem garala in o tem

sem sanjala (skoraj) vsako noč. Mislim pa, da človek ne sme zaspati na svojih (uresničenih) sanjah, ker potem lahko življenje zelo hitro izgubi smisel. Zato se zadnje dni poigravam z razmišljanjem o svojem naslednjem cilju. Seveda pa se hkrati s prešernim nasmehom na obrazu prepuščam sladkosti védenja, da sem dosegla cilj, v katerega sem nemalokrat močno podvomila.

4. Kaj ti predstavlja najtežji del življenja v tujini in kaj ti pomeni priti domov za nekaj dni?

Najtežje je to, da nimam ob sebi družine, prijateljev ... morja! Po naravi sem bila vedno bolj »cigo«. Najlepše je bilo iti od doma in žalosten je bil dan, ko se je bilo treba vrniti. Prepričana sem bila, da ne bom nikoli pogrešala Slovenije, še manj staršev (to so bile seveda najstniške misli), ampak jih. Pogrešam mamo, tatota, pogrešam nonota in noni, sestro, psičko, pogrešam prijatelje, pogrešam mamino kuhinjo in nonine sladice, pogrešam sprehode po Tubljah, pogrešam iskrene dolgoletne prijatelje. Priti domov je zame kot nekakšen oddih v toplicah – deluje zelo blagodejno. Ceninim vse tiste ljudi, ki so mi bili pogosto samoumevni, kot sem bila jaz njim, ker smo bili pač tam, drug drugemu na razpolago. Čutim, da smo zdaj veliko bolj povezani kot prej, ko smo se lahko

videli kadarkoli in morda prepogosto. Čas, ki ga preživimo skupaj, je zdaj za res kvaliteten. Zelo sem tudi hvaležna, da imam tako čudovite prijatelje v Sloveniji, s katerimi se kljub razdalji redno slišimo in načrtujemo potovanja skupaj. Včasih se zdi, kot da smo v resnici vedno skupaj ..., le da je zdaj vsako srečanje darilo.

5. Kaj bi svetovala mladim, ki bi radi kariero v tujini?

Sledijo naj svojim sanjam ne glede na to, kako nedosegljive se morda zdijo. Pomembno je, da si zastavimo jasen cilj in nato delamo majhne, a pomembne korake v smeri njegove uresničitve. Naj se ne ustrašijo neznanega in tujega in naj jih padec ne odvrne. Čeprav je ta občutek marsikdaj zastrašujoč, je lahko tudi vznemirljiv. Marsikdaj je treba tvegati in reči »ja« tudi, če se zdi popolnoma v nasprotju z »zdravo kmečko pametjo«. A če vemo, zakaj počnemo, kar počnemo, je to tveganje na nek način edina logična in konec koncev PRAVA odločitev. Saj veste, na koncu vedno šteje, kaj smo v življenju doživeli in kako visoko smo prilezli, ne pa kolikokrat smo na poti padli.

Niki se zahvaljujemo za pogovor in ji želimo še veliko prevajalskih uspehov!

Kristina Furlan

KOPRSKO DRUŠTVO ŽE 12 LET

USPEŠNO VODI ANTONIJA SELIŠNIK

Društvo gluhih in naglušnih Koper, ki deluje kot eno izmed trinajstih tovrstnih društev na Slovenskem v okviru Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ter šteje 300 članov, že 12 let uspešno vodi predsednica Antonija Selišnik, sekretarka pa je Sonja Bordon. Koprsko društvo pokriva območja desetih občin južne Primorske in uresničuje osnovno nalogo društva – to je pomoč gluhim in naglušnim na vseh življenjskih področjih, še zlasti pri preprečevanju socialne izključenosti zaradi komunikacijskih težav.

V društvu je tudi 80 članov s Krasa in Brkinov, ki jih že vrsto let združuje in povezuje Milan Šuc iz Pliskovice, ki je v organih koprskega društva aktiven že štiri desetletja.

»Posebnost koprskega društva je v tem,

da delujemo na dvojezičnem območju in uporabljamo tudi italijanski znakovni jezik. Tako še zlasti v poletnem času v društveno pisarno v Kopru na Župančičevi ul. 18 prihajajo po informacije turisti, gluhi iz sosednjih društev, Italije in drugih držav ter druge osebe. Trudimo se, da bi znakovni jezik spoznala širša skupnost. Tako uspešno sodelujemo s šolami, fakultetami, centri za socialno delo, zdravstvenimi organizacijami, zavodom za zaposlovanje idr. Sicer pa se aktivno vključujemo in izvajamo posebne socialne programe, kot so usposabljanje za aktivno življenje in delo, kulturne in interesne dejavnosti, rekreacija in šport ter informativna dejavnost. Največ dela opravimo na področju usposabljanja gluhih in naglušnih oseb za aktivno življenje in

delo ter pri razreševanju vseh še tako drobnih življenjskih problemov, s katerimi se slišne osebe niti ne obremenjujejo. Nekatere naše osebe so že dobile tehnične pripomočke, ki jim pripadajo po pravilniku o tehničnih pripomočkih,« je v poročilu o delu v letu 2016 na občnem zboru Društva gluhih in naglušnih Koper poudarila sekretarka Sonja Bordon.

Koprsko društvo, ki je leta 2015 ob svoji 60-letnici slavnostno organiziralo mednarodni dan gluhih, deluje že 62 let. Čestitke za uspešno delovanje sta podala tudi predsednik in sekretar ZDGNS Mladen Veršič in Matjaž Juhant. Zbrani so sklenili, da volitve v organe društva premaknejo na jesenski čas.

Olga Knez

MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV SEŽANA PRAZNUJE

Medobčinsko društvo invalidov Sežana v letošnjem letu praznuje 30-letnico obstoja in delovanja.

Ustanovljeno je bilo 9. 5. 1987 na ustanovni skupščini, ki se je udeležilo 28 delegatov iz krajevnih skupnosti tedanje Občine Sežana. Na tej skupščini je bil sprejet statut društva in so bile izvedene volitve članov izvršnega odbora v naslednji sestavi: Avgust Tavčar, Roman Fabjan, Silva Pavšič, Roman Pirjevec, Katarina Hočevar, Alojz Žetko, Stanislav Bole, Jože Vitez, Vida Grmek, Štefka Dokl, Jože Ravbar, Anica Tasič, Karel Živec, Julij Cenedese in Marta Jelušič.

Medobčinsko društvo invalidov Sežana se tako imenuje od 28. 2. 2003. V času delovanja se je društvo večkrat selilo v različne prostore do leta 2012, ko smo za 25-letnico obstoja društva od Občine Sežana dobili nove prostore, in sicer dve pisarni s prilagojenim vhodom in sanitarnimi prostori za potrebe invalidov. V teh prostorih se dobro počutimo in smo hvaležni županu Davorinu Terčonu in njegovim sodelavcem za prijaznost, pomoč in dobro sodelovanje. Pohvale za zgledno sodelovanje z občino dobivamo tudi od društev iz obalno-kraške regije, zlasti ob organiziranih sestankih naše regije v občinskih prostorih.

Z ostalimi občinami (Hrpelje - Kozina, Divača in Komen) tudi dobro sodelujemo. Moram omeniti, da se je Občina Hrpelje - Kozina odločila, da si bo prizadevala pridobiti listino »Občina po meri invalidov«, kar ni enostaven projekt, saj zahteva veliko dela in vlaganja. Verjamemo pa, da bomo skupaj zmogli.

V počastitev 30-letnice društva 29. aprila organiziramo poudročno balinarsko tekmovanje za 8 društev invalidov.

Prireditev ob 30-letnici društva bo 26. maja v veliki sejni dvorani na Občini Sežana.

Naša velika želja je, da čim več ljudi, posebno mlajši invalidi, spozna naše delo in trud za invalide.

Da smo prišli do 30 let obstoja in delovanja društva, gre zahvala vsem prostovoljcem, poverjenikom, športnikom in ostalim, ki ste kakorkoli pripomogli k razvijanju naših programov in njihovi izpeljavi. Zahvaljujem se vsem: finančarjem, ZDIS-u, županom, ustanovam in društvom za sodelovanje in pomoč.

Jelica Grmek

»Več vem, manj potrebujem« z Elo Pisani

Na OOO Sežana smo 22. marca v okviru Programa za pospeševanje malega gospodarstva občin Sežana, Divača, Hrpelje - Kozina in Komen pripravili izobraževanje »Več vem, manj potrebujem« s priznanim svetovalko za kulturo oblačenja Leo Pisani.

Pogovarjali smo se o osnovnih pravilih kulture oblačenja za dosego cilja, kjer smo ugotovili, da imamo v omari 70 % oblačil, ki jih ne nosimo, kar pa nas še vedno uvršča med povprečne Slovenke. Projektirali smo osebne lastnosti s pomočjo oblačil in dodatkov ter odkrili osebni slog oblačenja prisotnih na izobraževanju. Delavnica je potekala v sproščnem in ustvarjalnem duhu, saj je Lea Pisani priznana svetovalka za kulturo oblačenja, ki svetuje in poučuje v sklopu različnih izobraževalnih sistemov. V svojem studiu svetuje posameznikom, ki želijo zavestno oblikovati videz, pomaga pri nakupih, načrtuje celostne izvedbe uniform in je avtorica podobe mestnih in občinskih redarjev.

Po izobrazbi je univ. dipl. inž. oblikovanja tekstilij in oblačil. Specializirala se je v Londonu in pridobila naziv CMB Image Consultant. Znanje o kulturi vedenja je nadgradila v elitni šoli ISPD (International School of Protocol and Diplomacy) v Bruslju.

Lea Pisani je avtorica dveh knjižnih uspešnic – prvega slovenskega priročnika »Obleka – kaj, kdaj, kako«, v kateri je oblikovala merila za izbiro primernih oblačil za vse življenjske priložnosti.

Aprila 2016 je izdala novo knjigo Ravnih oblačenja/Dress Code. V knjigi je sistematično opisala vseh dvanajst rav-

ni oblačenja, ki jih poznamo in uporabljamo – od fraka do športnih oblačil. Obsežna poglavja o izboru primerne obleke za goste na televiziji, za pogovor za službo, pogrebno slovesnost, poroko, maturantski ples in za šolo vam bodo pomagala pri oblikovanju sodobne in ozaveščene podobe. V knjigi gre za abecedo kulture oblačenja, ki bi jo moral poznati vsakdo, ki se želi s svojo podobo prilagajati različnim življenjskim priložnostim.

Reference tujih strokovnjakov na tem področju potrjujejo, da je Lea Pisani s tem delom inovator ne samo v slovenskem ampak tudi v evropskem prostoru.

Klementina Križman, foto: OOO Sežana

POHOD DRUŠTVA ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA

Kmečki dvorec, šeststoletno vinogradniško posestvo Villa Fabiani v Kobdilju pri Štanjelu, je kulturni spomenik in rojstna domačija slavnega arhitekta Avstro-Ogrske monarhije Maksa Fabianija. Na dvorišču vile še danes kraljuje večstoletna murva, ki je zaščiten naravni državni spomenik. Prava legenda je posestvo postalo po ljubezensko zgodovinskem romanu Murva Fabianovih avtorja Renata Ferrarija. Leta 2012 sta Blanka in Andrej Malgaj kupila posestvo, ki ga sedaj pridno obnavljata. Posestvo je znano po vinogradih sladkega Pikolita. Celostno podobo pa je 600 stekleničkam vrhunskega vina oblikoval Aljoša Bagola, ki je v lanskem letu prav na Fabianovi domačiji stopil v zakonski stan z igralko Ivo Kranjc.

Čeprav gre za zasebno posestvo, se je v lanskem letu na njem zvrstilo veliko dogodkov. Tretjo marčevsko nedeljo so sprejeli okrog 70 pohodnikov, ki so se pod vodstvom priznanega

jamarja in dobrega poznavalca Krasa Ludvika Husuja odpravili na štiriurni pohod po Gornji Branici. Pohod je organizirala kraška podružnica društva za zdravje srca in ožilja, ki jo že vrsto let vodi predsednica dr. Ljubislava Škibin. V Kobolih so si na Kanetovi domačiji ogledali spominsko obeležje, kjer so se 28. avgusta 1941 leta pod vodstvom Ervina Dolgana Janeza sestali prvi partizani Primorske čete, in prav po tem dogodku sežanska občina praznuje svoj občinski praznik. Nadalje so se zaustavili v Čehovinih pri koritu, kjer se je nekoč napajala živina, ter pri perilniku. Pot jih je vodila do cerkve sv. Katarine v Kodretih, izvira zdravilne vode ter spomenika Andreju baronu Čehovinu – častniku avstrijske vojske. Pohod so zaključili na pokopališču ob cerkvi sv. Gregorja v Kobdilju, kjer so si ogledali družinsko grobnico družine Fabiani, ki je postavljena na južno fasado cerkve.

Olga Knez

AKTIVNA OBMOČNA ORGANIZACIJA SEŽANSKEGA RDEČEGA KRIŽA

Območno združenje RK Sežana, ki ga vodi predsednica Saša Likavec Svetelšek, je lani opravilo številne naloge s področja humanitarnih programov in javnih pooblastil. Postali so nepogrešljiva stalnica v vseh štirih kraško-brkinskih občinah.

»Naša dejavnost je iz dneva v dan bolj prepoznavna in zahtevna, ugled pa si utrjujemo tudi z dobrim in poštenim delom,« je v poročilu o delu v preteklem letu poudarila predsednica Likavec Svetelšek.

Mnoge družine in posameznike so reševali iz težkih stisk, v katerih so se znašli zaradi različnih življenjskih okoliščin, materialne stiske, osamljenosti, elementarnih nesreč in podobno. Čeprav se je po statističnih podatkih kakovost življenja izboljšala, pa pri svojem delu tega ne zaznavajo. Še vedno je veliko posameznikov in družin, ki se jih vsi ti dobri kazalniki niso dotaknili. Gre za aktivnosti prostovoljcev RK iz ustaljenih oblik pomoči v nove oblike.

Podroben pregled opravljenega humanitarnega poslanstva v

preteklem letu je zastopnikom na zboru članov OZ RK Sežana predstavila sekretarka Dora Sedmak. Na področju socialne dejavnosti izvajajo program zbiranja in razdeljevanja materialne in finančne pomoči.

Tako so med drugim v letu 2016 podelili 788 prehrabnih paketov in prav toliko vrečk pralnega praška. V okviru akcije Mavrica dobrote za otroke brez razlik so na OŠ Divača zbrali 600 kilogramov hrane in higienskih pripomočkov. Sicer pa je

skupna količina pomoči v hrani in higienskih pripomočkih znašala 27,5 tone v skupni vrednosti več kot 44.300 evrov, ki jo je prejelo 240 družin oz. 482 prejemnikov. Sklad iz odprtih rok je namenjen nujni pomoči prebivalcem vseh štirih občin, ki se iz različnih razlogov znajdejo v stiski. Izvajajo tudi programe za pomoč socialno ogroženim otrokom in za boljšo kakovost življenja starejših oseb. Tako so lani 20 otrokom iz socialno šibkih družin omogočili tedensko letovanje v Mladinskem zdravilišču na Debelem rtiču. S sredstvi ob Tednu RK, FIHO in del sredstev sklada Mavrica dobrote za otroke brez razlik so 69 otrokom pomagali pri nakupu delovnih zvezkov in šolskih potrebščin v vrednosti skoraj 2.800 evrov. Izvajajo tudi akcijo Drobtnica ob svetovnem dnevu hrane, v kateri so za šolsko prehrano in šolo v naravi na Hrpejsko-Kozinskem zbrali 1.370 evrov, na Sežanskem pa 760 evrov. V vseh štirih občinah so obdarili in obiskali 1.024 starostnikov nad 80 oz. 85 let in na morje na Debeli rtič v oktobru popeljali štiri socialno šibke starostnike.

V okviru programa dela z mladimi zasledujejo cilj širjenja humanitarnih vrednosti in razvijanje socialnega čuta pri mladih tako v vrtcih kot tudi osnovnih šolah v sodelovanju z

učitelji. Že tretje leto poteka projekt Medo Srečko z Rdečega križa, ki ga vodi knjižničarka in pedagoška delavka Marija Godnič. Uspešno delujejo tudi krajevne organizacije RK, nova predsednica komenskega RK je postala Marija Vidmar. Na področju javnih pooblastil izvajajo aktivnosti na področju krvodajalstva in prve pomoči. V lanskem letu beležijo 1.336 odvzemov krvi, na krvodajalskih akcijah pa je sodelovalo 756 prostovoljcev, od tega 453 moških in 303 žensk. Največ krvodajalcev je v starostnem obdobju od 40 do 50 let. 94 krvodajalcev pa je lani kri darovalo prvič. Za krvodajalce jubilate in prostovoljce vsako leto pripravijo tudi srečanje. Lani so uspešno izvedli 22. regijsko preverjanje usposobljenosti ekip prve pomoči RK in CZ za kraško-notranjsko regijo. 166 oseb se je udeležilo tečajev in izpitov za voznike motornih vozil, 15 kandidatov pa tečaj za bolničarje. Zastopniki RK so na seji zbora sprejeli tudi program dela za tekoče leto, ki med drugim predvideva krvodajalske akcije (21. in 22. 6. ter 27. in 28. 11.) v Sežani.

Olga Knez

O PRIDELAVI KRAŠKIH ZAČIMBNIC NA BELAJEVI DOMAČIJI V KAČIČAH

Belajeva domačija v Kačičah, v neposredni bližini Unescovega Parka Škocjanske jame, je bila po arhivskih zapisih nekdanj dom največjih kmetov na vasi, ki so se ukvarjali s sadjarstvom, vinogradništvom in krčmarstvom. Svoje pridelke so prodajali tudi v bližnji Trst, ki je bil v preteklosti dnevno oskrbovan s celotnega kraškega in istrskega zaledja. Od leta 2013 pa je na zeliščno-etnološki domačiji, ki jo je s pomočjo sredstev z razpisa za ohranjanje in izboljšanje dediščine podeželja pri Ministrstvu za kmetijstvo in okolje uredila mlada in zagnana vsestransko aktivna (tudi pevka) Andrejka Cerkenik, nadvse živahno.

Za obiskovalce so uredili zeliščni vrt, ki gosti okrog 160 vrst divjeraslih in gojenih zdravilnih rastlin, začimbnic in samoniklih užitnih rastlin. Na ogled je tudi urejena etnološka zbirka v stari hiši s črno kuhinjo in s spahnjenico. Domačija je kot stavbna dediščina vpisana v Register nepremičnine kulturne dediščine in vhodni portal stare hiše nosi letnico 1839. Domačija povezuje tradicijo in izkušnje naših prednikov s sodobnimi spoznanji na področju zeliščarstva, zdravega pre-

hranjevanja, biodinamike in perma-kulture. Svojo pozornost in energijo usmerjajo v aktivnosti, ki so trajnostno naravnane.

Domačija je pred kratkim gostila ljubitelje začimbnic na delavnici o pridelavi kraških začimbnic, ki jo je organiziralo Društvo kmetič sežanske regije s sedežem v Sežani, ki ga že vrsto let vodi vodja sežanske Kmetijsko svetovalne službe novogoriškega Kmetijsko gozdarskega zavoda Milena Štolfa. Udeleženci so se namreč po uspelem predavanju o začimbnicah konec marca še v živo seznanili z začimbnicami in si ogledali primer dobre prakse pridelovanja le-teh.

»Želimo spodbujati razvoj večje pridelave kraških začimbnic na Krasu, ki so bile nekoč samonikle rastline. Želimo si, da bi to pripeljalo do perspektivnega razvoja Krasa. Zato smo v cilju izobraževanja pripravili ob teoretičnem delu tudi praktično delavnico, kako se pridelujejo začimbnice na Krasu. Udeleženci so imele tudi možnost nabaviti nekaj atraktivnih začimbnic,« je povedala Milena Štolfa.

Sicer pa si je mogoče več o dogajanju na Belajevi domačiji, ki se ponaša z izdelki iz avtohtone kraške začimbnice – kraškega šetraja, izvedeti na internetni strani www.belajevi.si.

Olga Knez

OBČNI ZBOR PGD MATERIJA

V soboto, 1. aprila, je v prostorih PGD Materija potekal občni zbor društva. Ta je bil še posebej pomemben, saj so zaradi izteka mandata člani društva izvolili tudi novo vodstvo.

Poleg domačih članov in gasilcev iz prijateljskih društev (vključno s prijatelji iz gasilske brigade v Trstu, DVD Šapjane in Oštarije iz Hrvaške) so se letošnjega občnega zbora udeležili tudi županja Občine Hrpelje - Kozina Saša Likavec Svetelšek, podžupanja Irena Stropnik, predsednik in poveljnik KGZ Dimitri Dokić in Peter Jerina, predsednik OKR Miran Gregorič, poveljnik Civilne zaščite OHK Robert Kastelic, komandir Policijske postaje Kozina Marjan Pelko, direktor ZGRS Sežana Igor Bole, ravnatelj hrpeljske osnovne šole Sebastjan Mavrič ter predsednik KS Materija Mitja Škerjanc.

Tudi letos je občni zbor vodil Slavko Gerželj, navzoči so najprej poslušali poročila organov društva, temu pa so sledili predstavitev plana dela za leto 2017, volitve, podelitev odlikovanj in pozdravni nagovori gostov.

Predsednik PGD Materija mag. Valter Fabjančič je v svojem poročilu povzel številne organizacijske aktivnosti v preteklem letu in ob tem poudaril, da bo leto 2016 v zgodovino PGD Materija zapisano kot operativno izredno zahtevno leto, saj so gasilci posredovali na kar 95 intervencijah. Poleg intervencij je društvo med letom izvajalo številne aktivnosti na področju usposabljanja, kulture, preventive, dela z mladimi ipd. Poudaril je tudi, da se za prihodnost društva ni bati, saj se je samo lani v društvo na novo včlanilo 13 novih čla-

nov in tako PGD Materija trenutno šteje 176 gasilk in gasilcev, kar je največje število članov, ki jih je kdajkoli imelo. Ob tem je posebej izpostavil, da je od tega preko 50 šoloobveznih otrok, s čimer se lahko pohvali le redka gasilska organizacija. Poleg ostalih rezultatov je izpostavil pridobitev statusa enote širšega pomena in podpis t. i. koncesijske pogodbe z URSZR, kar bo prispevalo k večji varnosti v OHK, predstavlja pa tudi zgodovinski korak na področju operativnega delovanja PGD Materija in obenem zelo veliko odgovornost.

Poveljnik David Fabjančič je v poročilu najprej povzel statistiko delovanja operativne enote v letu 2016. Kot že omenjeno, so gasilci posredovali na skupaj 95 intervencijah, in sicer 13 stavbnih požarov, 32 požarov v naravi, 21 prometnih nesreč, pet požarov vozil, pet nujenj prve pomoči ali pomoči zdravstvenemu osebju in 19 posredovanj ob različnih drugih intervencijah, kot so npr. požari zabojnikov, odstranjevanje nevarnih živali, tehnična reševanja, iskanje pogrešanih oseb ipd.

Samo na intervencijah so tako gasilci operativne enote PGD Materija prebili kar 2.021 prostovoljnih delovnih ur. Kot posebej zahtevno je izpostavil intervencijo ob eksploziji in požaru proizvodne delavnice v Rodiku; izredno nevaren in zahteven požar proizvodne hale v Povžanah, kjer je prišlo tudi do hude poškodbe gasilca; sodelovanje na večdnevni intervenciji požara v naravi na Kraškem robu ter reševanje ponesrečencev v številnih prometnih nesrečah. Na intervencije so gasilci izvažali v povprečju z osmimi gasilci in ob tem

dosegli povprečni čas izvozov med tremi in štirimi minutami, s čimer so ga v primerjavi z lanskim letom še izboljšali. Sicer pa je poveljnik izpostavil tudi uspehe na tekmovanjem področju. V zvezi z izobraževanji so v lanskem letu trije člani opravili tečaj za dihalni aparat, dva tečaj za gašenje notranjih požarov, dva tečaj za tehnično reševanje, eden nadaljevalni tečaj tehničnega reševanja, eden tečaj za mentorja mladine, šest tečaj za portalne gasilce, dva nadaljevalni tečaj za dihalne aparate in eden voziški izpit C kategorije. Društvo tako trenutno razpolaga s 13 gasilskimi častniki, 13 nižjimi gasilskimi častniki, osmimi vodji skupin, devetimi mentorji mladine, 31 nosilci dihalnih aparatov, 29 tehničnimi reševalci, 21 gasilci s končanim tečajem za gašenje notranjih požarov, 12 gasilci s tečajem za radijske gasilce, 13 s tečajem varnega dela s helikopterjem, 38 s tečajem prve pomoči in nazivom bolničar in 20 gasilci z opravljenim tečajem za uporabo

motorne žage.

V nadaljevanju sta svoji poročili predstavila tudi blagajnik Dejan Mezgec in vodja mentorjev mladine Sandi Fabjančič, ki je izpostavil zlasti edinstven uspeh pionirk, ki so se po zmagah na tekmovanju KGZ in OKR poleti udeležile državnega tekmovanja ter se domov vrnile s srebrno tekmovalno značko. Poseben poudarek pa je namenil tudi vsem drugim aktivnostim mladih in ob tem izpostavil zlasti udeležbo 35 otrok na že šestem mladinskem taboru. Mladi gasilci so imeli svoj občni zbor 31. marca, ko so tudi sami pregledali delo, obudili spomine na tekmovanja ter imeli priložnost povedati svoja mnenja. Sandi Fabjančič je svoj uspešen mandat kot predstavnik za mladino letos zaključil. Otroci in mentorji so se mu zahvalili za ves trud in čas, ki ga je vložil v dosedanje delo. Novi predstavnik mladine je Sandi Benčič.

Zadnja sta poročili predstavila predsednik nazornega odbora Zlatko Segulin in predsednik disciplinske komisije Darko Škerjanc.

Seveda so bili na občnem zboru predstavljeni tudi načrti za naprej, pri čemer je bilo poudarjeno zlasti praznovanje 110. obletnice delovanja društva, ki bo potekalo avgusta 2018, in predvidena nujna potrebna širitev garaž gasilskega doma.

Kot že omenjeno, pa je bil letošnji občni zbor tudi volilni. Člani društva so voljenje društva že četrti mandat sogla-

sno zaupali mag. Valterju Fabjančiču, medtem ko je dosedanega poveljnika Davida Fabjančiča zamenjal Igor Šiško-vič, ki mu vodenje operative prav tako ni tuje, saj je bil pred leti dva mandata že poveljnik. Poleg njiju je občni zbor izvolil še nove člane upravnega odbora, poveljstva, nadzornega odbora in disciplinske komisije. Ob predaji poveljniške funkcije so člani operativne enote dosedanjemu poveljniku Davidu Fabjančiču v spomin izročili rdečo poveljniško čelado, se mu tako zahvalili za vloženi trud ter mu izrazili posebno čast in zahvalo za njegovo dosedanje vodenje operative.

Vsake pet let društvo podeljuje tudi priznanja za posebne dosežke. Tako so bila tudi letos podeljena priznanja in odlikovanja za udeležbo na intervencijah, leta članstva in priznanja KGZ ter GZS. Najvišja priznanja, tj. odlikovanja GZS, so prejeli:

- gasilsko plamenico III. stopnje: Igor Hrvatin,
- gasilsko plamenico II. stopnje: Dejan Babuder, Marko Renko, Saško Mavrič, Gregor Babuder in Sandi Fabjančič,
- gasilsko plamenico I. stopnje: David Fabjančič,
- gasilsko odlikovanje II. stopnje: Branko Babuder in Dejan Mezgec.

Najvišje priznanje, ki je obenem tudi najvišje priznanje v zgodovini PGD Materija, je za 14 let uspešnega vodenja društva prejel stari/novi predsednik Valter Fabjančič, in sicer odlikovanje GZS za posebne zasluge v gasilstvu. Ob koncu so vse navzoče nagovorili prisotni gostje in pohvalili dosedanje delo ter novemu vodstvu zaželeli uspešno delo še naprej. Uradnemu delu je sledilo druženje udeležencev ob poslušanju taktov glasbene skupine Navihani lisjaki.

PGD Materija

ZELIŠČARSKI TEČAJ V SLIVJU

Ljudska univerza Sežana organizira različne brezplačne tečaje, ki so financirani s sredstvi Evropske unije. Za obisk zeliščarskega tečaja je bilo v naši občini veliko zanimanja. Ljudska univerza je želela približati tečaj obiskovalcem, zato je izvedla brezplačni 50-urni tečaj v vaškem domu v Slivju.

Tečajniki so pridobili precej koristnega in praktičnega znanja na področju spoznavanja, sušenja, pobiranja, gojenja, shranjevanja in uporabe zelišč tako v prehrabene kot zdravilne namene. V praktičnem delu smo se s pomočjo voditeljice tečaja Eve Humar naučili izdelovati kremo, mazilo in zobno pa-

sto. Obiskali smo tudi kmetijo Rogelja na Krasu, ki se ukvarja s pridelavo zelišč. Lastnica kmetije nam je postregla z ogromno informacij glede uporabe zelišč v zdravilne namene ter nam pripravila pokušino dobrot, izdelanih na

osnovi zelišč. Tečaj še ni zaključen, zato verjamemo, da bomo pridobili še ogromno novih in koristnih informacij.

Ester Renko

10. OCENJEVANJE SUHIH MESNIN NA VRHEH

Konec marca so na Vrabčah pri Božu Škapinu že deseto leto zapored ocenjevali salame in klobase. Ocenjevanje je tudi letos vzorno izvedla sežanska Kmetijsko svetovalna služba novogoriškega Kmetijsko gozdarskega zavoda v sodelovanju z Društvom turizma na kmetijah Fraska.

Desetčlanska strokovna komisija je imela polne roke dela, saj je na ocenjevanje letos prispelo rekordno število vzorcev. Vseh je bilo kar 67 s cele Primorske, od Tolminskega, do Goriškega in Ajdovskega, preko Vrhov, Krasa in Brkinov do Slovenskega primorja. Komisijo so sestavljali: Srečko Hrovat (predsednik), Stojan Ščuka (podpredsednik), Milena Štolfa, Mirjana Košuta, Marta Koruza, Igor Živec, Matjaž Orel, Boštjan Mohorčič, Marko Tavčar in Zvonko Sedmak. Komisija, ki je bila zaradi velikega števila vzorcev razdeljena v dve skupini, je ocenjevala po 20-točkovnem sistemu in pri tem upoštevala: zunanji izgled, sestavo in barvo prereza, teksturo, vonj in okus. Klobase so bile vse iz domačega prašiča, velik delež salam prav tako. Pri salamah pa so uporabili še goveje in divjačinsko meso (jelen, damjak, žrebiček, divji prašič), nekaj posebnega pa je bila svinjska klobasa z dodatki zelišč, ki jih je na kraški gmajni in kraških vrtovih nabrala znana sežanska zeliščarka Jadranka Jerina v okviru Zavoda Krasna hiša iz Gabrovice pri Komnu.

Vodja sežanske KSS Milena Štolfa je s sodelavcem Srečkom Hrovatom podelila 17 zlatih, 22 srebrnih in 12 bronastih priznanj. Posebni zahvali za 10-letno delo pa sta prejela Slavko Može, ki je idejni vodja in aktivno sodeluje pri organizaciji prireditve, in Božo Škapin, ki nudi prostore in pomoč pri organizaciji. Atraktivna tokratnega ocenjevanja je bila skoraj 1,5-metrski »salam«, ki sta ga pripravila Mirko in Dušan Ukmar iz Zgornje Branice. Pravita, da ga je bilo težko posušiti in da bosta za prihodnje leto pripravila še večjega. Čestitke vsem proizvajalcem suhih mesnin so izrekli tudi vsi štirje kraško brkinski župani in županje: Saša Likavec Svetelšek, Alenka Štruel Dovgan, Davorin Terčon in

Marko Bandelli.

»Lahko rečem, da so bili vsi vzorci zelo dobri. Nekaj napak se je sicer pojavilo zaradi presuhega podnebja v zadnjem obdobju sušenja (presušen, preslan, zarobljen, luknja). Izdelki so bili večinoma lepo narejeni, lepo odbrano meso in na prerezu lepega videza. Napaka »luna« je postala zelo redka. Tudi na zunanjem izgledu skoraj ni več napak (ostanki v zavitku). Vse to pa je posledica tovrstnih ocenjevanj, ki imajo tudi izobraževalni namen,« je poudaril vodja komisije Srečko Hrovat, ki je po slavnostni podelitvi priznanj posameznikom svetoval glede odprave morebitnih napak.

Med vidnejšimi dobitniki priznanj je tudi Zvonko Sedmak iz Klanca pri Kozini, ki je za salamo iz izbranega prašičjega mesa prejel zlato priznanje, Žena Vida pa bronasto priznanje za klobaso, prav tako iz prašičjega mesa. »Letos smo imeli kvalitetno meso domačega prašiča, tako da smo pripravili odlično maso za klobase kot tudi za salame. Že več kot 10 let se udeležujem takih ocenjevanj. Desetletje sem prisoten tukaj na Vrheh, še več let pa na tekmovanju istrskih klobas, kjer prejemam zlata odličja,« pravi Zvonko Sedmak, ki se ukvarja z osnovno dejavnostjo s čebelarjenjem, na katerega je prav ponosen, ljubiteljsko pa se ukvarja tudi z žganjeko in medenimi likerji.

Ocenjevanja podpirajo tudi vse štiri kraško-brkinske občine, saj v tem vidi-ju promovijo svojega prostora in širitev na tuje trge. Pohvalili so kvaliteto suhih mesnin in napredek v tehnologiji izdelave.

V okviru strokovnih predavanj pa bodo letos organizirali še strokovno ekskurzijo v italijansko mesto San Daniele del Friuli, ki se je na svetovnem zemljevidu kulinarike znašlo prav zaradi slovesa pršutov. Ogleдали si bodo tudi prašičjo farmo s pridelavo pršutov in pršutarno.

Olga Knez

Zapeljiva blondinka Beerkinka iz Pivovarne Hrvatín uspešna na ocenjevanju

Verjetno je še marsikomu neznano, da se ocenjujejo tudi piva! To je zadnje čase še posebej aktualno, saj je veliko več vrst piv na voljo, kot jih je bilo še pred nekaj leti. Eden izmed najbolj priznanih ocenjevalcev pri nas – Pivoman je Beerkinko Pivovarne Hrvatín ocenil takole:

IZGLED: 4/5,
AROMA: 11/15,
OKUS: 12/15,
TELO: 4/5,
KONČNI VTIS: 8/10)

in skupna ocena :

Ocena: 3,9/5 → tako se dela

Pivoman: »V bližini Kozine je mlada pivovarna Hrvatín, kjer ljubitelji piva pričaka lahkotna in radoživva blondinka po imenu Beerkinka, ki kar kriči: 'Poljubi me do dna!' Pa smo jo.«

Gre za odlično oceno – za primerjavo si lahko pogledate ocene ostalih piv. Prispevek si v celoti lahko preberete na Facebook strani @pivovarnahrvatín.

Ester Mihalič

PRVOROJENI ŽREBIČKI V KOBILARNI LIPICA JE IME SLAVA

Tik pred velikonočnimi prazniki je v Kobilarni Lipica prišla na svet prva letošnja žrebička. To je rjavka Slava, mala, igriva žrebička, ki je – tako kot že stoletja velja za lipicanske žrebičke – dobila ime po materi 641 Slava XVI. Na svet je prišla v ponedeljek, 10. aprila, ob pol treh zjutraj, v varnem zavetju mogočnih kamnitih zidov kompleksa hlevov na Borjači, kjer že od sredine 19. stoletja pridejo na svet vsa lipicanska žrebeta v Lipici. Njenega rojstva so se razveselili vsi, ki v Kobilarni Lipica skrbijo za dragoceno plemensko čredo več kot 330 lipicancev. Prav posebej so bili ponosni zato, ker je mala Slava prvorojenka matere 641 Slava XVI, ki bo v prihodnjem tednu dopolnila osem let in svojo malo žrebičko ves čas skrbno in nežno varuje. Oče male Slave je plemenski žrebec 522 Neapolitano Gaetana XXXII. Obiskovalci letošnje premierne predstave v

Lipici so ga lahko občudovali v solo nastopu – točki, ki jo izvajajo le najvišje izšolani lipicanski žrebci. Mala Slava je njegova druga potomka.

Le dva dni kasneje sta prišli na svet še dve mali žrebički, Canissa in Steaka. Tako kot Slava bosta s svojima materama preživeli ta in naslednji teden v varnem okolju enega od posebnih porodnih boksov kompleksa hlevov na Borjači. Že v drugi polovici maja pa jih bodo lahko pozdravili in občudovali tudi obiskovalci Kobilarne Lipica na prostiranih zelenih pašnikih Kobilarne Lipica.

Kobilarna Lipica

SEMINAR PIKOLE V KRŠKEM

V soboto, 8. aprila, je v Krškem potekal seminar pikole in flavte. Predavatelj je bil priznani pikolist in flavtist, ki igra v orkestru SNG Opera in balet Ljubljana, Matjaž Debeljak. Seminar se je začel nekaj po 9. uri. Zbralo se nas je približno 15 glasbenic, večinoma mladih (do 16 let), ki smo bile zelo željne znanja po učenju pravilne tehnike igranja, dihanja, tonskih vaj ... Seminar se je delil na dva triurna dela: dopoldanski, ki smo ga preživeli na Osnovni šoli dr. Mihajla Rostoharja, ter popoldanski, ki se je odvijal v krškem godbenem

domu. Vmes je bil še dvourni odmor za organizirano kosilo. Seminar smo začeli s spoznavanjem pikole, povedali smo, v čem se razlikuje od flavte, ter skupaj naredili nekaj tonskih vaj. Bilo je tudi nekaj deklet, ki so na pikolo prvič poskusile igrati, in moram reči, da jim je za prvič šlo zelo dobro. Sledilo je preigravanje raznih ogrevalnih etud in duetov. Gospod Debeljak je bil malce strog, vendar se je videl njegov profesionalni odnos. V času kosila smo nekatere imele možnost veliko vprašati o tehniki ali izobraževanju, profesor

pa nam je rade volje dajal razne nasvete. Po kosilu smo šli v godbeni dom, kjer nam je obljubil, da bomo še sedaj videli, kako je lahko pasji, vendar ni bil toliko. Tu so sledile solo točke. Vsaki je dal sonato ali koncert, ki smo ga morale zaigrati. Sicer nobena ni ravno blestela, vendar smo se potrudile po svojih najboljših močeh. Zelo zanimivo mi je bilo, ker sem imela možnost prvič igrati v triu in kvartetu pikol, namreč prepletlost zvoka treh takih inštrumentov, posebno na taki višini, je neverjetna. Čas je hitro minil in kar naenkrat je bila ura že 17. To je pomenilo konec izobraževanja, zato nam je predsednica Pihalnega orkestra Videm Krško, ki je bila tudi na seminarju, Darja Dobršek, razdelila pohvale za sodelovanje na seminarju ter tri njihove zgoščenke. Vesele in polne znanja smo se poslovile od Matjaža in rekly, da se zagotovo še srečamo. J

Ana Vlahovič

ČLANI BRKINSKE GODBE 2000 USPEŠNI NA GLASBENIH TEKMOVANJIH

Da se kvaliteta Brkinske godbe 2000 zvišuje, so zaslužni predvsem godbeniki s svojo predanostjo glasbi. Nekateri med njimi pa svoje znanje dokazujejo tudi na raznih tekmovanjih, kjer so tudi zelo uspešni.

Tako pa so se naši godbeniki izkazali na letošnjih tekmovanjih:

Tina Škamperle – na regijskem tekmovanju TEMSIG je v kategoriji **tolkala 1c** dosegla 85,33 točke in **srebrno priznanje**.

Lucija Škamperle – na regijskem tekmovanju TEMSIG je v kategoriji **rog 1a** dosegla 90,67 točke in prejela **zlatopriznanje** ter uvrstitev na državno tekmovanje, kjer je s 93,33 točke prejela **srebrno priznanje**.

Jonatan Kreslin – na regijskem tekmovanju TEMSIG je v kategoriji **evfonij 2b** dosegel 95,33 točke in prejel **zlatopriznanje** ter uvrstitev na državno tekmovanje, kjer je s 93,67 točke prejel **srebrno priznanje**.

Lucija in Jonatan sta bila na državnem tekmovanju najbolje uvrščena primorska glasbenika v svoji kategoriji.

Brita Bautin – na regijskem tekmovanju za **kontrabas** je v kategoriji 2a dosegla **srebrno priznanje**.

Tanja Česnik – na mednarodnem tekmovanju SVIREL je v kategoriji **D klarinet**, je dosegla 93 točk in **srebrno priznanje**.

Sandra Rijavec – svojo glasbeno pot nadaljuje na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani in letos se je udeležila tekmovanja v mestu Lubeck v Nemčiji. Tudi ona se je odlično izkazala, saj je v kategoriji od 16 let naprej **zmagala** in prejela še **posebno nagrado**. Da bo mera polna, je na mednarodnem tekmovanju SVIREL v svoji kategoriji dosegla kar **100 točk**. Oktet je bil tudi izbran med deset najboljših tekmovalcev.

Na vas smo vsi zelo ponosni in vam čestitamo!

Dirigent Tomaž Škamperle

REDNI LETNI OBČNI ZBOR BRKINSKE GODBE 2000

V petek, 24. marca, smo imeli člani Brkinske godbe 2000 redni letni občni zbor. Upravni odbor je podal letno poročilo o vajah, nastopih in delovanju godbenikov v preteklem letu. Velik poudarek je bil na uspešnem spomladanskem koncertu z Manco Špik in Isaacom Palmo.

Predsednica Darja Starc in dirigent Tomaž Škamperle sta nas seznanila z dogodki in cilji v prihajajočem letu. Prav tako so potekale volitve, kjer smo izvolili nove predstavnike upravnega odbora oz. jim »podaljšali delovno dobo«. ☺

Na koncu sta predsednica in dirigent podelila Gallusove nagrade za dolgoletno sodelovanje pri godbi tistim, ki jim ni uspelo priti na Miklavžev koncert, kjer bi jih sicer dobili. Z udeležbo smo bili kar zadovoljni, radi bi se pa posebej zahvalili županji Saši Likavec Svetelšek in podžupanji Ireni Stropnik za prisotnost na letošnjem občnem zboru, saj smo tako stanje naše godbe enostavno posredovali občini.

Neža Korošec in Ana Vlahovič

Na fotografiji je klivija, ki je letos rekordno zacvetela. Prekrasna roža ima čudovite oranžne cvetove (v vseh odtentkih) in tokrat je resnično pokazala svojo lepoto. Zrasla je v hiši Vide Drožina iz Gradišice, kjer uspeva že dobrih petnajst let. Vida jo je vsa leta vztrajno vzgajala in letos je njeno ljubezen poplačala s krasnimi cvetovi. Cveti dober mesec, saj sproti poganja nove cvetove. Gospe Vidi se za hvaljujemo, da je z nami delila to prelepo fotografijo!

Ester Mihalič

VOKALNA SKUPINA KARINA NA PRIMORSKI POJE

Primorska poje, Branik, nedelja popoldan.

Dve uri prej smo se že smejale pred vhodom v kulturni dom, namigovala Šiškoviču, da on samo slučajno naleti na takšen dan, sicer smo skrajno disciplinirane (njemu, prefriganemu, ki ima kufer za kitaro na eni strani črn za resne prireditve, na drugi strani skrajno neresno polepljen za bolj sproščene). In potem (ne nujno v tem redosledu) šle v garderobo v zaodrju, naredile dihalne vaje, upevalne vaje, smejalne vaje, pevske vaje, plesne vaje (ne boste verjeli, tokrat Abba Medley premierno v čisto novi podobi – da bi vi videli te vaje!), še malo smejalnih, tonsko vajo (tukaj so se mi, nebodigatreba, po dolgem času spet malo tresle noge, priznam), pa spet smejalne (je bil takšen dan) in pevske vaje (en štikelc je bil nov novcat in pri Abbi so morali roke, noge in pevski aparat delati skupaj), še organizacijski sestanek smo uspele izvesti in to na temo "kaj in kje bomo počeli letos in kaj prihodnjo pomlad", potem pa Andrejine domiselne in dragocene vaje za koncentracijo.

Čisto zares, na odru so zazveneli štirje nam priljubljeni, Ubi caritas (Olla Gjeilo), Rože je na vrtu plela (prir. Andreja Tomažič Hrvatina), Ne bodi kot drugi (prir. Andreja Tomažič Hrvatina) in Abba Medley (prir. Andreja Tomažič Hrvatina) ob spremljavi Martina Šiškoviča. V publikli pa nekaj zaveznikov apezejevcev in naša Karina Maja, ki je letos na delovnem dopustu. Draga, hitro zaključji, te že močno pogrešamo. Sicer pa sem prišla do naslednjega zaključka, ki naj služi kot iztočnica za prihodnje leto. Karine bi se prihodnje leto prijavile na Primorsko poje kot animatorke na pogostitvi. Tam se nobeni kolena ne tresejo, repertoarja ne zmanjka pa še privatni koncert priredimo gostiteljem, medtem ko pospravljajo: Vstajenje Primorske z našimi sopranistkami zveni še posebej

veličastno, Slovenija, od kod lepote tvoje z našimi altistkami prisrčno, Šmentana muha vedno presenetni in gre naši Jasni še kar na živce (kar naredi obe, pesem in Jasno, še bolj simpatični) in še bi lahko naštevali. Lahko, torej?

Tako, je že res, da je smeh pol zdravja, tudi obvezne pokoncertne Vstajenje Primorske, Dajte dajte, Žabe, Slovenija, od kod lepote tvoje itd. so donele v čast Primorcem in Primorski poje, pa se vendar zdi prav, da se še z objavo poklonimo osebam in dogodkom, ki jim je letošnja, 48. revija Primorska poje posvečena, 70. obletnici priključitve Primorske matični domovini, 80. obletnici smrti skladatelja Lojzeta Bratuža in 130. obletnici rojstva skladatelja Zorka Prelovca. Da ne bodo samo na papirju, vas vabimo še k ogledu posnetkov na spletu. Zagotovo bo katera izmed skladb pristala tudi na koncertnih listih prihajajočih koncertov Primorske poje.

Tanja Novak

VSEGA PO MALEM -

RAZSTAVA ROMANE DUJMOVIČ IN BARBARE PROSEN V KNJIŽNICI KOZINA

Romana Dujmovič in Barbara Prosen sta ustvarjalni domačinki, sicer pa sestri, zaposleni v Vrtcu Hrpelje, enoti sežanskega vrtca. Romana zase pravi, da od nekdanja rada ustvarja in oblikuje z različnimi materiali. »Že sam poklic mi omogoča raznovrstno ustvarjanje, kar z veseljem počnem z otroki, nadaljujem pa nekoliko drugače, doma, za svojo dušo.« Ustvarjalno pot je začela s kvačkanjem, nato z rešljajem, izdelavo rož iz krep papirja in najlonk in izdelavo voščilnic – kar obe tudi razstavljata v krajevni knjižnici. Barbara prosti čas ravno tako izkoristi za ustvarjanje ročnih del. »Rada šivam rešelje ter izdelujem nakit in izdelke iz umetnih mas. Pri tem se sproščam, hkrati pa me ustvarjanje dopolnjuje in mi dviguje raven energije,« še pravi o sebi Prosenova. Ker pa je ob enem razstava med velikonočnimi prazniki, je tako tudi obarvana in hkrati vredna ogleda, saj

so predstavljeni prti in ostale vezenine, s katerimi so navadno na velikonočno nedeljo pogrinjali in še vedno pogrinjajo bogato obložene mize. Razstava je na ogled do konca meseca. Pristrčno vabljeni!

Patricija Dodič

Predstavitev knjige »PESMI IN PEVSKA TRADICIJA V OBČINI HRPELJE - KOZINA« IN SPOMLADANSKI KONCERT MOPZ SLAVNIK

V petek, 7. aprila 2017, se je v kulturnem domu v Hrpeljah zbralo lepo število poslušalcev. MoPZ Slavnik je svoj pomladni koncert združil s predstavitvijo knjige, ki je sicer izšla konec novembra 2016.

Lani je domači moški pevski zbor 25. obletnico delovanja obeležil s slavnostnim koncertom in izdajo knjige, doslej pa še ni bilo primerne priložnosti, da bi ta izdelek tudi predstavili in se o njem pogovorili, kot se za novo knjigo spodobi. Zato so se odločili, da svoj spomladanski koncert združijo s predstavitvijo knjige, ki vsebuje pesmarico, zbornik o zgodovini petja v naših krajih, predstavitev Moškega pevskega zbora Slavnik in še kaj.

O knjigi sta se pogovarjali Ester Mihalič in avtorica Andreja Tomažič Hrvatini. Slišali smo tudi nekaj odlomkov, ki so jih prebrali nekateri pevci. Bogat kulturni program so oblikovali gostitelji MoPZ Slavnik in gosti: Vokalna skupina Karina, ki so zapele dve priredbi ljudskih iz predstavljenе knjige ter dodale sodobno Ne bodi kot drugi, osnovnošolki iz OŠ DBB Hrpelje Damjana Mihalič in Manca Prosen, ki sta nam dušo pobožali s prelepima glasovoma in instrumentalno spremljavo na klavir in kitaro, svoj del sta dodala tudi Andreja Tomažič Hrvatini in Matic Štavar, ki sta v posebni preobleki predstavila tri ljudske, ki sta jih prav tako vzela iz nove knjige, zapela sta ob spremljavi klavirja, harmonike, flavte in cajona. Slišali smo tudi nekaj skupnih točk. MoPZ Slavnik pa nam je postregel tudi s tremi novitetami, ki so jih prvič izvedli na letošnji reviji Primorska poje v Knežaku: skladbo Ljubi me avtorja Miloša Petelina, kjer se je kot solist predstavil Stojan Višnjevčec, ter dve ljudski iz Brkinov v priredbi njihove zborovodkinje Andreje: Lahko noč (ponarodelo iz Slop) in Jaz pa enga konjička imam.

Gostitelji so povabili na oder pripovedovalce in pevce, ki so s svojimi podatki oz. pesmimi prispevali k nastanku knjige. Presenečenje večera je bilo, ko so spontano zapeli skupaj s Slavnikovci. Med njimi je bilo kar nekaj starejših gospa in gospodov, nekateri so že v devetdesetih letih. Pevci pa so nam postregli tudi s spontanimi ljudskimi petjem, kjer so se morali znajti brez dirigentske roke. Na kratko so nam še uprizorili, kako izgleda pevska vaja. Podžupanja Irena Stropnik je podelila še Gallusovi znački za dolgoletno delovanje v ljubiteljski kulturi.

Pevci so med pogovorom povedali, da so ponosni na knjigo, ki so ji dali popotnico ob svojem prazniku. Upajo, da bo dosegla marsikoga, saj vsebuje tako zgodovino petja v naših vaseh kot pevske zборе, ki so tu delovali, opisani pa so tudi zborovodje in skladatelji iz naših krajev. Zbrane so ljudske in ponarodele pesmi, ki so se toč preppevale, dodani so notni zapisi in lepe ilustracije, v zadnjem poglavju pa je še opis nastanka in delovanja MoPZ Slavnik.

MoPZ Slavnik se zahvaljuje vsem nastopajočim, obiskovalcem, Občini Hrpelje - Kozina za stalno pomoč in podporo, podjetju AH multimedija ter cvetličarni Rozi iz Kozine za dekoracijo scene.

Andreja Hrvatini

SREČANJA ŠK ZGODBARNICA

Še vedno vztrajamo, še vedno se zbiramo, hvala vsem, ki prihajate, tistim, ki se nam občasno ali stalno pridružujete in nas spremljate tudi na facebook straneh ... Hvala vsem, ki se odzivite na poziv, ki sem ga dala pred kratkim glede starih fotografij in zgodb, vrednih domačinov. Ponovno vas vabim, da ne oklevate s fotografijami, da nam jih prinesete, mi pa jih poskeniramo in vam jih vrnemo »triketetrakete«. Tako ostanete »zarhivirani« tudi za vaše sorodstvo drugje po svetu ali za morebitne študente, ki bi jih naši kraji in ljudje zanimali. Zgodbarničarji zbiramo zgodbe in vse, kar se na zgodbo veže, zgodbarniško pohajamo in, če ste za, se nam lahko pridružite na zgodbarniških pohodih v aprilu ali maju (več o njih izveste v knjižnici). Zgodbarničarji vam želimo veliko novih, lepih, čudovitih zgodb, ki nam jih lahko pošljete tudi sami na magickarizma@gmail.com. Če pa bi nam kdorkoli želel napisati, kaj mu pomenijo branje, knjiga in knjižnica, tudi radovoljno sprejemamo odgovore na zgornji e-naslov.

Patricija Dodič in Igo Race

SVETOVNO PRVENSTVO V ZBIJANJU JAJC

Nekatere stvari se enostavno primejo in jih zlepa ne bo konec. To velja za vsakoletno velikonočno druženje na Gradišici, ki je bilo letos že enaintrideseto leto oziroma dvaintridesetič.

Vaščani v vaškem domu ... samo nekaj je treba dodati, preden nadaljujem. Vaški dom na Gradišici je bil letos s pomočjo pridnih rok praznično odet. Ves teden so najbolj pridni krpali poškodbe, ki jih je naredil čas, polagali ploščice, ki niso bile več na svojem mestu, ter prepleskali in očistili vse prostore.

Sedaj pa nazaj. Vaščani so tudi letos pripravili tekmovanje, ki se ga udeležijo veliko posameznikov od blizu in nekoliko dlje. Tekmovalo jih je 35 – od najmlajših do onih z malo tršimi gibi. Zmagovalci so znani, vsekakor pa ni poraženec, saj po tekmovanju sledi druženje. Tako se je »pojel« en kuhan pršut od »devet kilu in pu«, pa en velik kos pancete in kolut sira, da o jajcih ne govorimo. Prireditev je vsa leta organizirana na prostovoljni bazi, materialno in malo finančno pa jo podprejo tudi podjetniki iz občine – in tako je na koncu ena vesela nula.

Ivan Zupančič

DELOVNA AKCIJA ARTVIŽE 2017

1. april ni bil le dan lažnivcev, ampak pri nas tudi dan prostovoljnega dela. Potekala je druga faza obsekavanja ob občinski cesti Gradišica–Artviže. Akcije se je udeležila dobra tretjina duš iz vasi in poleg »moškega dela ob glavni cesti« so otroci, ženske in starejši očistili tudi vas.

Tako je sredi dneva malica, ki smo jo pripravili, pasala bolj kot če bi ležal na kavču. Dodala pa je toliko energije, da smo v drugi fazi očistili še podrast okoli cerkvice na vrhu Brkinov in je pogled na okolico sedaj še lepši in veličastnejši. Pozno popoldne je sledilo novo druženje vseh sodelujočih in videti je bilo, da smo kljub drugače mislečim zelo povezani in zadovoljni ob opravljenem delu.

Dodajam nekaj osebnih razmišljanj. Predvsem tisti, ki se malo kdaj ali nikoli ne udeležijo tovrstnega načina druženja in koristnega dela za skupnost, imajo največ dodati. Motilo me je razmišljanje, zakaj tega dela ne opravi občina, saj je ona

ODLIČNI REZULTATI ŠOLE HARMONIKE NIKA POLESA

V Portorožu je 1. aprila 2017 potekalo tekmovanje harmonikarjev, na katerega se je prijavilo nekaj več kot 30 tekmovalcev iz Slovenije, Avstrije, Hrvaške in Italije. Sodelovali so tudi učenci šole harmonike Nika Polesa in se zelo dobro uvrstili:

- Klara Stopar – bronasto priznanje,
- Tadej Tominc – bronasto priznanje,
- Ema Sušanj – bronasto priznanje,
- Urban Požar – srebrno priznanje,
- Kristian Apro – srebrno priznanje,
- Dorian Rubeša – srebrno priznanje,
- Kristian Jenko – srebrno priznanje.

Klara Stopar je kot najmlajša tekmovalka osvojila tudi pokal!
N. N.

dolžna. Kaj bomo pa mi imeli od tega?

Kot prvo je krščanski rek »pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal« še kako dobro prenesti v današnji čas. Prepričan sem, da oblast zna ceniti tovrstno delo in bo enkrat naklonjena tudi nazaj. Poleg tega smo sebi cesto naredili preglednejšo in za nas veliko bolj varno. Občutek, ko ti obiskovalci rečejo, da je vas zelo urejena in čista, pa je neprecenljiv.

Ivan Zupančič - Cesar

Brkini
NEPREMIČNINE
Posredništvo in nepremičninske storitve

NEPREMIČNINSKA AGENCIJA

BRKINI NEPREMIČNINE

Na Kozini je odprla vrata nova nepremičninska agencija Brkini nepremičnine. Pisarno bo vodila Helena Godina, univ. dipl. pravnica, ki je pridobila certifikat o nacionalni poklicni kvalifikaciji za posrednico za nepremičnine in je imetnica licence za opravljanje poslov nepremičninskega posredovanja pri Ministrstvu za okolje in prostor.

Nepremičninska agencija bo nudila storitve v zvezi s posredovanjem pri nakupu, prodaji in menjavi nepremičnin ter oddaji v najem. Obenem pa tudi pravno svetovanje v zvezi z nepremičninami ter mediacijo (mirna rešitev) v primeru spora v zvezi z nepremičninami, saj je Helena Godina uspešno zaključila izobraževanje za mediatorja na Ministrstvu za pravosodje v Ljubljani.

Na področju nepremičnin velja veliko zakonov, predpisov in postopkov, ki jih je treba pri prometu z nepremičninami in njihovi rabi tudi upoštevati. Nemogoče je, da bi posameznik poznal vsa specifična znanja in izkušnje, zato je pomoč takšne pisarne dobrodošla. Posamezniku olajša postopke prodaje, nakupa, menjave, oddaje v najem vseh vrst nepremičnin. Pomaga pri sestavi vseh vrst listin, ki so vezane na nepremičnine (kupne, menjalne, najemne, dedne, darilne pogodbe ...), pri ureditvi zemljiško-knjižnega stanja, vpisih v kataster, ureditvi etažne lastnine, pridobitvi energetske izkaznice, cennitvenega poročila ... V Sloveniji, pa tudi v Brkinih (čeprav bo agencija poslovala na območju cele države), je zelo veliko neurejenih nepremičnin, ki jih je treba vpisati, veliko je nerešenih dedovanj, neurejenih mej, solastnin ... Ljudje pa se moramo zavedati, da je urejena nepremičnina veliko več vredna tako v primeru, ko jo obdržimo zase, kot v primeru prodaje oz. predaje potomcem.

Agencija bo poslovala na Bazoviški cesti 16a (nad trgovino Tuš na Kozini). Kontaktni podatki: tel. 031 851 422, <http://www.brkini-nepremicnine.si>

Ester Mihalič

SNEŽNA PLOHA NA ARTVIŽAH 18. APRILA 2017. Saj ne, da je to kaj posebnega za ta čas 800 metrov nad morjem, je pa predvsem romantično. Ivan Zupančič

ZIMSKA IDILA APRILA NA MRŠAH... Foto: Damjan Cetin

Nežne ročice, prstkov deset,
našobljene ustnice, jasen pogled,
to za mamico in očka ves je svet.
(Vir: internet)

MOJA PRVA OSEBNA IZKAZNICA

IME IN PRIIMEK: ALISA MOSCHAK
ROJENA: 20. 3. 2017 v POSTOJNI
DOLŽINA in TEŽA: 53 cm, 3380 g
STARŠA: TETYANA IN ANATOLY
BRAT: DANIEL

Družina je že pred Alisinim rojstvom vedela za spol in so tako pričakovali punčko. Mamica je malo Aliso rodila s carskim rezom, oče pa je ta čas čakal v sobi in dobil dojenčico šele po operaciji. Ime je izbral bratec, iz filma Alisa v čudežni deželi. Mala Alisa ponoči lepo spi, zbudi se le, ko je lačna. Čez dan Alisa pridno je in spi, vmes pa kot vsi dojenčki kdaj pa kdaj joče in se zelo rada carta z družino.

Vabimo vse novopečene starše, ki jih je naše oko mogoče po nesreči spregledalo, da se nam oglasite na naš gmail: novorojencki@gmail.com ali 041 857 884 (Ana Mavrič).

Pripravili: Ana Mavrič in Mateja Zadnik

ČLANICE BODO NASLEDNJO SEZONO NASTOPALE V 1. ROKOMETNI LIGI

Že pred zadnjo tekmo so si Bluemarinke zagotovile nastop v 1. ligi, za posledek pa so v soboto, 15. aprila, v Hrpeljah pred domačo publiko dobile tudi derbi proti ŽRK Izola z rezultatom 21 : 17.

V letošnji sezoni so kar 13-krat zmagale, enkrat remizirale in le dvakrat izgubile ter si tako priborile nastop v 1. ligi. Med najboljšimi desetimi strelkami lige so tudi štiri Bluemarinke: Suzana Poplašen, Ana Marija Poplašen, Kaja Šiškovič in Lara Maglica, a brez ostalih igralk in obramb vratark zagotovo ekipa ne bi bila deležna uspeha. Ekipo sestavljata še tehnični vodja Damjan Šiškovič

in trener Igor Poklar, ki je v letošnji sezoni zasedel mesto na klopi.

V klubu delujejo še funkcionarji, ki skrbijo, da Jadran Bluemarine uspešno tekmuje. Omeniti velja vodjo Tanjo Miklavec, ki koordinira delo od A do Ž. Že vrsto let pa je predsednik kluba Borut Škabar, ki kot glavni sponzor Bluemarine društvu omogoča nemoteno delovanje od najmlajših selekcij pa do članic. Zahvala gre tudi Občini Hrpelje - Kozina, ki nam ves čas stoji ob strani.

ŠD Jadran Bluemarine

Foto: Polona Krevatin

bluemarine
shipping company ltd.

PRIREDITEV OB ZAKLJUČKU BRALNE ZNAČKE Z BOŠTJANOM GORENCEM - PIŽAMO

Kot vsako leto smo tudi letos brali za bralno značko. Letošnjo bralno sezono smo zaključili s prireditvijo v Kulturnem domu v četrtek, 30. marca, ko nas je obiskal prevajalec, pisatelj in stand up komik Boštjan Gorenc – Pižama.

Prireditev je potekala v dveh delih, prva za učence 1.–4., druga pa za učence 5.–9. razreda. Program sta povezovali Sara Poles in Neja Baša. Z glasbenimi nastopi so nas razveselili pevci in pevke otroškega pevskega zbora pod vodstvom Anite Penko, kasneje pa še devetošolki Manca in Damjana, ki sta zapeli skladbi Metulj ter Muza.

Naš gost je najmlajše navduševal z zabavnimi prigodami Kapitana Gatnika in z doživeto odigrano pripovedjo rezijanske ljudske pravljice Kako je Rusica pregnala Grdinico. V drugem delu je najprej z zanimivim uvodom pozdravil učence. Približal se nam je z najstniškimi šalami. Z znaki s spletnih omrežij nam je predstavil nekaj naslovov knjig in besedil, npr. Princezka z napako in Gospodar prstanov ter napisal prvo kitico Zdravljice in del pesnitve Krst pri Savici. Ker najbrž ve, da osnovnošolci veliko uporabljamo prevajalnik Google, nam je želel prikazati, do kakšnih nesmislov lahko prihaja ob njegovi uporabi. Prešernovo Vrbo je z uporabo tega orodja prevedel v angleščino in iz te spet nazaj v slovenščino. Ob branju prevedene različice smo se nasmejali do solz.

Njegov cilj je bil tudi, da nam predstavi, kako pomembno je branje in knjige, ki nam lahko pomagajo pri reševanju problemov in širjenju obzorij.

Vsem, ki so opravili bralno značko, je podelil priznanja, s tistimi, ki so bralno značko opravili vseh devet let, torej

PO POTEH GRANIČARJEV

V ponedeljek, 10. aprila 2017, smo se učenci osmih razredov odpravili po poteh graničarjev. Z avtobusom smo se napotili do Škofij, kjer sta se nam pridružila vodiča Franc in Vijoleta. Dobili smo delovne liste, ki smo jih po skupinah pridno reševali. Najprej smo si ogledali kamnolom in preučevali fliš oz. soldan. Nato smo se odpravili na arheološko najdišče Elleri, kjer smo si privoščili tudi počitek. S sitimi trebuhmi smo pot nadaljevali v kraj Korošci in doživeli razgled na prekrasen Trst. Vodiča sta nam pokazala, kako so včasih gradili poti, ter razkazala zavetje graničarjev oz. kaverno. Z umazanimi čevlji smo odšli po Resselovem gaju v Barižonih, posvečenem iznajditelju ladijskega vijaka in pionirju pogozdovanja Istre in Krasa, do Valdoltre, kjer nas je pričakal avtobus, in se z novo izkušnjo odpravili domov.

Maja Kastelic in Valentina Sinkovič, 8. b

zlatimi bralci, pa se je tudi slikal. To so: Manca Prosen, Urška Vitez, Sara Poles, Enrik Ostrc, Andraž Makuc, Ema Grmšek, Urška Erman in Marina Golubar.

Maja Kastelic

DAN ŠOLE - POTRES 2017

V petek, 31. 3. 2017, smo ob 16.30 izvedli dan šole v obliki velike evakuacijske vaje z nazivom "Potres 2017". Najprej so se učenci s svojimi učitelji pogovorili o potresih, si ogledali posnetke poškodb, ki jih povzročijo potresi, ponovili pomen evakuacijske poti ter se dogovorili, katera pot je njihova najvarnejša za zapustitev učilnice. Zvočni alarm je napovedal začetek potresa in evakuacije. Kljub temu da smo vedeli za vajo, smo vsi resno jemali »zaigrano« situacijo. Poleg sodelujočih si je akcijsko dogajanje ogledalo nekaj sto staršev in starih staršev, ki so s tribun zunanega igrišča oz. neposredne bližine opazovali ukrepanje reševalnih služb. Nekateri učenci so zaigrali poškodovance in ujete v takšni naravni nesreči. Komentarji predstavnikov teh služb so poskrbeli, da smo navzoči vedeli, kaj in kako interventne službe ukrepajo ter kakšno vlogo ima vsak od njih v takšni reševalni akciji.

Poleg 45 zaposlenih in 300 otrok so sodelovali še policisti Policijske postaje Kozina, gasilci PGD Materija, gasilci poklicne gasilske enote iz Sežane, civilna zaščita OHK, vodniki reševalnih psov, šolska ekipa prve pomoči, ekipa nujne medicinske pomoči z reševalnim vozilom, lokalni mediji in Občina Hrpelje - Kozina. Dan si bomo vsi dobro zapomnili, saj je prireditev v celoti uspela. Zagotovo si bomo najbolj vtisnili v spomin reševanje z dvigalom iz 1. nadstropja. Vaja evakuacije je bila koristna za nas, ki v šoli delamo in se učimo, za interventne službe pa vaja odličnega sodelovanja in usklajenosti.

OŠ DBB Hrpelje

Foto: Andrej Gustinčič

POUK MALO DRUGAČE

Danes se je število prvošolcev »pomnožilo«, saj nas je obiskala gospa Tamara Urbančič in s seboj prinesla nekaj domačih živali. Otroci so se imeli priložnost v živo srečati s puhastimi piščančki, glasnim petelinom in kokoško ter kunčjo samico in njenimi mladički. V največje veselje pa jim je bilo »crkljanje« malih piščančkov in zajčkov. Za zaključek nam je gosak pripravil pravo predstavo, saj nam je pokazal, kako se očedi v svoji vodni kopeli.

Učiteljici Petra Gec in Mojca Čermelj

SODELOVANJE NA NATEČAJU SAFE.SI ALI »KAKO SMO POSNELI SVOJO PRVO ANKETO«

Učenci izbirnega predmeta Vzgoja za medije – televizija (Filip Stanonik, Lea Čumuržič, Anja Novak, Špela Mikol, Maja Kastelic in Rebeka Šiškovič) smo se prijavili na VIDEO NATEČAJ: ANKETA PO ŠOLSKIH »ULICAH« – VARNI IN ODGOVORNI NA SPLETU, ki ga je razpisala organizacija Safe.si.

Že mesec prej smo načrtovali delo in sestavljali vprašanja za anketirance. Marca smo pričeli s snemanjem videa. Pri delu sta nam pomagala mentorja Maja Sulčič in Andrej Bernetič. Porazdelili smo si vloge in začeli ustvarjati našo umetnino. Učencem 7., 8. in 9. razreda smo postavili različna vprašanja na temo, kako mladi vidijo odgovorno in varno rabo spleta. Vprašanja so se glasila:

Kaj je zate varno in odgovorno »surfanje« po spletu?

Ali si previden, ko objaviš svoje slike in podatke na internetu, družabnih omrežjih?

Ali te moti, če nekdo nenehno preverja svoj telefon?

Kako bi se odzval, če bi nekdo brez tvojega dovoljenja brskal po tvojem telefonu?

Kaj bi sporočil tistim, ki so žrtve spletnega nasilja?

Kako naj po tvoje ravna tisti, ki je priča trpinčenju nekoga na spletu?

Za snemanje smo porabili kar nekaj šolskih ur, saj smo nenehno dobivali nove ideje in se prilagajali okolju na šoli.

Zatem nas je čakala še montaža. Filmček je moral trajati največ 3 minute in s tem smo imeli kup težav! Kar nekaj posnetkov smo zaradi njihove dolžine morali izrezati ali skrajšati in se opravičujemo vsem anketirancem, če nismo uporabili njihovih izjav. Pri snemanju in montaži smo se zelo zabavali in se skoraj skregali pri izbiri glasbe. Video smo poslali na spletno stran Safe.si, kjer bodo maja razglasili zmagovalca natečaja. Naš namen snemanja sicer ni zmagati, temveč sodelovati, saj smo se ob ustvarjanju izdelka veliko naučili.

Za konec bi se radi zahvalili vsem anketirancem za sodelovanje in našima mentorjema za vso pomoč, spodbudo in potrpljenje.

Ekipo izbirnega predmeta Vzgoja za medije – TV

MEDOBČINSKI OTROŠKI PARLAMENT

V ponedeljek, 3. aprila 2017, smo se predstavniki od 7. do 9. razreda odpravili na 27. Medobčinski otroški parlament, ki ga je letos gostila Osnovna šola Srečka Kosovela Sežana. Letošnja tema je bila »Otroci in načrtovanje prihodnosti«. Čez leto smo se med razrednimi urami pogovarjali o tem in ustvarjali plakate, devetošolci pa so posneli filmček. Izbrali smo teme Kdo sem in kaj želim postati? Kdo vse vpliva name? Kako se vidim čez 20, 50 let ...? Kakšen človek želim postati? Vrednote in Okolje. Naše ugotovitve so bile: Čisto okolje in neokrnjena narava morata biti naša prihodnost! Varujmo ju!

Naše vrednote so ZDRAVJE, DRUŽINA, PRIJATELJI, PROSTI ČAS, ZVESTOBA, tako do sebe kot do drugih ... Dandanes so STRPNOST, SOLIDARNOST, MEDKULTURNOST tudi izjemno pomembne.

V našo prihodnost vstopamo pozitivno, imamo sanje, mnogo želja, zavedamo pa se, da ni nič podarjeno. S trudom, lastnim angažiranjem in tudi kančkom sreče si lahko zarišemo lepo popotnico za življenje.

Najprej so nas pozdravile generalna sekretarka ZPM Slovenije Breda Klačnjak, ravnateljica OŠ Sežana Jadranka Mihalič in predstavnica Občine Sežana Ivica Podgoršek. Poleg nas so na parlamentu sodelovale še štiri osnovne šole s kraško-brkinskega območja. Vsaka od njih je prav tako kot mi predstavila svoje ugotovitve in kaj so učenci med letom počeli na to tematiko. Zatem smo se razdelili v mešane skupine, kjer smo razglabljali o različnih temah in naredili plakat (mnenje sovrstnikov, iskanje zaposlitve, vloga staršev, vloga izobrazbe in prosti čas).

Bistvo otroških parlamentov je, da se sliši naš glas, ter druženje in spoštovanje mnenja vsakega posameznika. Na nacionalni otroški parlament, ki bo 29. maja 2017 v Državnem zboru v Ljubljani, letos odhajata predstavnika Osnovne šole Sežana.

Lea Čumuržič, 8. a

NASLOV ŠOLSKIH DRŽAVNIH PRVAKOV IZ ROKOMETA JE DOMA V HRPELJAH

V četrtek, 6. aprila, je na OŠ Dragomirja Benčiča - Brkina Hrpelje bučalo od glasnosti, saj smo gostili finale državnega šolskega športnega tekmovanja iz rokometu. Županja Saša Likavec Svetelšek, ki je skupaj z ravnateljem OŠ Hrpelje Sebastijanom Mavričem mlade športnike in glasne navijače ob otvoritvi turnirja nagovorila, je uvodoma poudarila, da je finale prišel domov – v kraj, kjer je rokomet zapisan s posebno pisavo.

OŠ Rače je minila v popolni premoči domačega moštva. Igra je bila uspešna tako v napadu kot obrambi, za zapiranje domače mreže pa je dobro poskrbel tudi vratar Klemen Mezgec, ki je bil ob koncu turnirja izbran za najboljšega vratarja. Domači so OŠ Rače premagali z rezultatom 38 : 17.

Druga tekma je potekala med rokometiški OŠ Rače in OŠ Trebnje. Prvim se je poznala utrujenost z uvodne tekme, zato Trebanjci niso imeli težkega

domača ekipa z rezultatom 26 : 23. Začelo se je slavno. Tako na tribuni, kjer so se v množico pomešali tudi starši naših rokometišev, kot na igrišču.

Za najboljšega igralca je bil izbran Andraž Makuc, najboljši strelec turnirja je bil Klej Sanabor, najučinkovitejši vratar pa Klemen Mezgec. V najboljšo sedmerko turnirja po mnenju sodelujočih trenerjev so bili izbrani: Klemen Mezgec (OŠ Hrpelje), Klej Sanabor (OŠ Hrpelje), Enrik Ostrc (OŠ Hrpelje), Andraž Makuc (OŠ Hrpelje), Gašper Mlakar (OŠ Trebnje), Matevž Pangrc (OŠ Trebnje) in Mitja Kuhar (OŠ Rače).

Po tekmi so igralci o svoji igri povedali:

»Naša prednost je bila moč, hitrost, zbranost ..., da smo ves čas sodelovali med sabo.«

Klej Sanabor

»Mislim, da smo odlično igrali v obrambi. Ampak tekmo je treba v celoti zmagati.«

Benjamin Bekrič

»Naša glavna kvaliteta je bila dobra obramba, hitri protinapadi in

Na finalnem športnem turnirju so se poleg ekipe OŠ Hrpelje pod vodstvom trenerskega para Dejan Čeranič in Gregor Sosič pomerili še ekipi OŠ Rače in OŠ Trebnje. Trebanjci so s seboj pripeljali tudi skupino mažoret, ki so s svojimi nastopi popestrile minute med posameznimi tekmami. V krajšem uvodnem programu so sodelovali mladi glasbeniki Brkinske godbe 2000 pod taktirko Tomaža Škamperleta, med polčasi tekem pa so se s plesnimi točkami predstavile učenke – članice plesne skupine Mavrica.

Prva tekma med domačo ekipo in ekipo

dela. Tekma se je končala z rezultatom 36 : 15 v korist OŠ Trebnje.

Zadnja tekma je odločala o naslovu državnega prvaka. Na tribuni so bili zbrani vsi učenci in učitelji ter s plakati in glasnim navijanjem napravili krasno kuliso za zadnjo tekmo turnirja. Domača in ekipa OŠ Trebnje sta pokazali odlično in izenačeno igro. Razlika v golih je bila vedno minimalna v korist ene ali druge ekipe. Srčnost, želja, borbenost pa tudi kanček športne sreče so pomagale, da je tekmo dobila

ekipni duh. Prva tekma ni bila težka, druga s Trebnjem pa kar zahtevna. igrali so dobro, ampak naša taktika je bila jasna – zaustaviti njihovega najboljšega strelca in jim s tem onemogočiti napad. Zame osebno je bil turnir doma manj stresen kot turnirji v gosteh, zato sem bil med tekmami zelo sproščen.«

Andraž Makuc

»V pravem trenutku se nam je uspelo povezati kot ekipa in na tak način smo težko premagljivi. Do zmage nas je popeljala čvrsta obramba in hitri prehodi v protinapad. V teh dveh elementih smo bili boljši od nasprotnikov.«

Dejan Čeranič

Organizacija finalnega turnirja, ki je s pomočjo ducata učencev ob igrišču združila vse elemente dobre športne prireditve, je bila za OŠ Hrpelje posebna čast, za kraj pa posebna priložnost promocije. V zadnjih letih smo se na uspehe šolske rokometne ekipe kar privadili, a zlato se je našim rokometnašem vztrajno izmikalo. Do letos.

Tjaša Race, OŠ Hrpelje
Foto: Darja Milinković

Klubska	Šolska
2 x 4. v državi z ml. dečki	1 x 3. mesto
1 x 3. z mlajšimi dečki	1 x 2. mesto
1 x državna prvaka z ml. dečki	1 x državni prvaki

Športnega dogodka ne bi bilo brez sponzorjev in njihovega posluha za šport. Sponzorji turnirja so bili: podjetje Škerjanc, zavarovalnica Adriatic Slovenica, podjetji Godina in ABC Net, Pršutarna Lokev, podjetje ATech, Pivovarna Hrvatina, podjetje 3D Feniks in Občina Hrpelje - Kozina. Za njihovo podporo se jim iskreno zahvaljujemo.

PRVAKA KOT IGRALCA IN TRENERJA

Ob velikem uspehu rokometnašev OŠ Hrpelje se bomo ozrli v preteklost, ki je prav tako bogata z uspehi. Prvi naslov državnih prvakov je Osnovna šola DBB Hrpelje osvojila leta 1974, ko sta bila glavna protagonistata **Žarko Fabjančič** in **Vili Ban**. Leta 1994 in 1995 je naslov dvakrat romal v Hrpelje, kar je izjemen dosežek. Na letošnji naslov smo čakali 22 let. Kljub temu smo bili pred tremi leti tretji in lani drugi.

Pri vseh uspehih pod samostojno Slovenijo imata prste vmes naša trenerja **Gregor Sosič** in **Dejan Čeranič**. Gregor je bil kot igralec dvakrat državni šolski prvak (1994 in 95) ter klubska leta 1995. Dejan je bil kot igralec prvak leta 1995, in sicer šolsko in klubska. Kot trenerja sta v tandemu dosegla naslednje uspehe:

V klubu smo ponosni na svoje strokovne delavce in na uspehe, ki jih dosegajo. GREMO, PLAVI!!!

ZVEZDE VABIJO

Petek, 24. marca, je bil za učence, vključene v izbirne predmete gledališki klub, glasbena dela in likovno snovanje, ter za učenke mladinskega pevskega zbora in plesne skupine Mavrica poseben dan, saj smo po celoletnih pripravah učencem in učiteljem pokazali rezultat vaj in učenja besedil. Na oder KD Hrpelje smo postavili šolsko gledališko predstavo muzikal »Zvezde vabijo« v sklopu Srečanja otroških in mladinskih gledaliških skupin v okviru JSKD.

Prisotnost ocenjevalke in strokovne koordinatorke srečanja Ane Rutar sodelujočih učencev ni niti malo motila, mogoče je le dala kanček poguma za prošnjo za avtogram, saj so jo učenci prepoznali kot igralko iz serije Usodno vino.

Predstava je prirejena po mladinskem romanu Zvezde vabijo avtorja Mihe Mazzinija. Roman je bil nagrajen z nagrado modra ptica in je bil režiserkina prva izbira za dramatizacijo, saj obravnava temo pevskega tekmovanja, mladostnikovo ocenjevanje svojega talenta in vpliv drugih na dojemanje le-tega. Seveda sta zgodbi primešana še ljubezenski zaplet in socialna problematika sodobnih družin. Režiserka in mentorica gledališkega kluba Tjaša Race je besedilo prilagodila za 15 članov igralske ekipe. Glavni vlogi Ane in Kaje sta bili zaupani učenkama Tanaji Česnik in Lei Čumurdžić. Prva se za nastop v šovu odloči zaradi babičinega darila, druga pa dvomi v svoje videnje talenta in mnenje drugih. Pri igri sta učenki združili svoje igralske in pevske sposobnosti. Da je bilo dogajanje pestro, sta poskrbela Rene Fabjančič, ki je igral »fitness manijaka«, a hkrati čutečega fanta z veliko skrivnostjo, in Simon Zec, ki se je vživel v vlogo Kajinega brata Simona, ki jemlje svet s tiste bolj preproste strani. Anina glavna življenjska svetovalka ob skorajšnji ločitvi staršev je babica. Slednjo je s pravo mero komičnosti in razigranosti odigrala Neja Baša, ki je svojo aktivnost tretjega življenjskega obdobja dokazala s prijateljico Maro (igra jo Amanda Babič), s katero si radi privoščita oddih. Težavnost starševstva je prikazala Alja Cergol Hadžić kot Kajina in Simonova mama, ki jo življenje preizkuša na vsakem koraku. Ambicioznost staršev in nadutost otrok sta odlično v besede in lik

pretopili Sara Poles kot mama in Taja Čermelj kot Viktorija, ki bi rada z goljufijo in »socialno močjo« dosegla na tekmovanju odličen rezultat. Pestrost dogajanja na ljubezenskem področju komentirata Anja Novak in Nija Abram kot Petrovi prijateljici. Da televizijski šov poteka

po ustreznih tirnicah, sta poskrbeli voditeljici Gaia Mihalič in Sara Mezgec, glas strogi žirantski stroki pa sta posodili Manca Prosen in Kim Bodlaj.

Posebno moč muzikala zagotovo predstavljata glasbeni in pevski del. Učenke so glasbene in pevske točke oblikovale pod mentorstvom Anite Penko Maslo. V predstavo je vključenih 15 delov slovenskih zabavnih pesmi. Poleg mladinskega pevskega zbora (s solistkami Taro Miklobušec, Ano Bernetič, Anjo Novak in Evo Mezgec) so za glasbeno spremljavo skrbele: Manca Prosen (kitara), Urška Vitez (klavir), Damijana Mihalič (cajon, harmonika), Nina Počkaj in Urška Erman (flavti). Muzikal je gledališka oblika, ki združuje igro, glasbo in ples. Za zadnje so poskrbele učenke, članice plesne skupine Mavrica pod mentorstvom plesne učiteljice Martine Tavčar: Ema Grmšek, Neja Škerjanc, Sara Poles, Manca Milosavljevič Batič in Neža Novak.

Scena je pomemben del vsake gledališke predstave. Tri kulise so delo učenk izbirnega predmeta likovno snovanje pod mentorstvom učiteljice Vesne Marion. Učenke Amanda Babič, Ajla Kekič, Lea Kramar, Sara Mezgec, Tanaja Česnik, Sara Delise, Julija Slavič in Marina Golubar so tako spoznale značilnosti in zakonitosti gledaliških kulis.

Za tehnično podporo predstave so poskrbeli tehniki AHmultimedije, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. V torek, 28. marca, smo predstavo uprizorili še za starše in ostale obiskovalce, ki so s svojimi obrazi in glasno izrečenimi pohvalami pokazali navdušenje nad videnim. Kot mentorica in vodja celotne predstave lahko zapišem, da me najbolj navdušuje zavedanje, da je predstava, v kateri sodeluje 35 učencev (nekateri na več področjih), lepa priložnost dobiti iz učencev vse tisto, kar se med rednim poukom znotraj štirih zidov učilnic pogostokrat izgubi. Avtor romana Miha Mazzini se naše torkove predstave žal zaradi drugih obveznosti ni mogel udeležiti, je pa novico, da smo pripravili predstavo po njegovem romanu, sprejel z velikim navdušenjem in ponosom. Verjamemo, da bo občutil zadovoljstvo tudi ob videnih fotografijah in posnetku.

Tjaša Race

Pomlad

Pomlad je letni čas, ki prinaša cvetje v vas, veselimo se, toplo nam je, to čas je za vse.

Gozdovi so zeleni, zvezdni utrinki rumeni, smuči pustimo vsi in zaplešimo v temi.

Drevesa so vesela, ponovno bodo pela pa bo ptička priletela in z njimi bo zapela.

Je leskovo drevo ponovno zrelo, da obrodilo bo le dobro delo. S tem se pesmica zaključuje in poletje ponovno vključi.

Anika Pregelj, 4. a

Pozdravljena, pomlad

Pridi, pridi že!
Čakam te, da ti povem, kako sem te pogrešal!
Jaz in ti sva prijatelja, skupaj se zabavava in skupaj si nagajava.
Zelo sem te pogrešal, ker te rad imam.

Erik Škorja, 5. r.

Pomlad je prišla

Kdaj rože cvetijo?
Kadar je pomlad, da sonček posveti na drevesa in do tal.

Kdaj se otroci največ igrajo?
Kadar je pomlad, ker malce pihlja in sončece prijetno greje.

Bistvo pomladi so rože in sonce.
Želim ti srečno, pomlad!
Hana Durmič

Planica, Planica ... snežena kraljica

V četrtek, 23. marca, so učenci OŠ Dragomirja Benčiča- Brkina dan preživali pod planiško velikanko. Skupaj s svojimi učitelji so si ogledali uradni trening svetovnega pokala v smučarskih poljih. Za osmošolce je bil izlet nekaj posebnega, saj jim ga je podarila Zavarovalnica Triglav, ki vsako leto razpiše likovni natečaj »Planica«, na katerem so letos sodelovali tudi osmošolci s svojimi navijaškimi plakati. Nagrajeni plakat, ki so ga izdelale Neja Baša, Sara Mezgec, Amanda Babič, Valentina Sinkovič in Gaia Mihalič, se je uvrstil med najboljših 15.

Vremenske razmere na uradnem treningu sicer niso dovoljevale rekordnih dosežkov smučarjev letalcev, vendar je bilo zanimivo spremljati dogajanje na letalnici, saj so podobe s televizijskih ekranov v živo čisto drugačne. Letalnica je mogočnejša in letalci le drobne pikice.

Tjaša Race

TRAVNIK

Naš vrtec je že tretje leto vključen v projekt »etika in vrednote«. Strokovne delavke smo se odločile, da se bomo bolj poglobile v modul ZNANJE IN MODROST. Modul zajema 7 vrednot: resnica, odprtost duha, razumnost, perspektiva, ljubezen do učenja in znanja ter zmernost.

Prednost smo dale vrednoti, ki nas spremlja vse življenje: LJUBEZEN DO UČENJA IN ZNANJA. Ker pri nas vedno izhajamo iz otrok, njihovih potreb in želj, smo tudi tokrat upoštevale želje otrok, da z nami sodelujejo mamice, očki, bratci, sestrice, stari starši ... Njihova naloga je bila, da skupaj z otrokom na kakršenkoli način razširijo otrokova in svoja znanja na temo travnik. Svoj način dela so zapisali, fotografirali, narisali in likovno ustvarjali. Prispevke so zalepili na ponujene plakate v garderobi vrtca. Tudi v skupinah smo se in se še vedno učimo in raziskujemo travnik z vsemi svojimi čutili ter dejavnosti povezujemo med vsemi področji kurikula.

Ob tej priložnosti bi se rade zahvalile staršem za sodelovanje in jih pohvalile za res zanimive prispevke. Prepričane smo, da ste pri raziskovanju travnika s svojimi otroki resnično uživali.

Strokovne delavke Vrtca Materija

SVETOVNI DAN ZDRAVJA V VRTCU HRPELJE

Kot vsako leto nas je tudi letos obiskal zmajček Jurček. Prepustili smo se mu in prisluhnili pravljici z naslovom »Skozi Kiko v gore« (Društvo prijateljev mladine Sežana). To je bil tudi povod za naš zaključek šolskega leta ter obeležitev svetovnega dneva zdravja. Na sobotno dopoldne smo se skupaj z otroki in starši odpravili na pohod na »Kokoško«.

Seveda nas je na pohodu ves čas spremljal tudi zmajček, ki je bil ponosen na naše pohodnike. Hvala vsem za udeležbo in lepo preživet sončen dopoldan!

Za Vrtec Hrpelje, Lea Juriševič

LEPOTICA TAJDA MED LEPOTICO VIDO IN LEPOTICO ELO

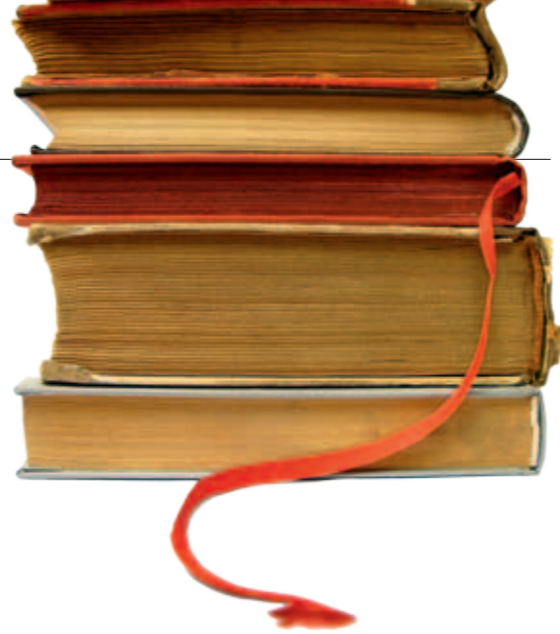
Saj že vemo, da je pomlad. In tudi vemo, da je zunaj preveč lepo, da bi se zadrževali v prostorih, saj sonce sije na vse pretege. Vse že poka in pika od energije in sploh je lepše tam zunaj med regratovimi cvetkami kot pa v tej smrdljivi knjižnici (dobesedno, zaradi izpuščanja kemičnih odpadkov iz industrijske cone, so nam pošepetali, kar je, verjemite, nevzdržno!!!!). Vse to vemo. Ampak da pride na pravljичno-ustvarjalno urico iz cele občine samo simpatična Ela Dodič, je pa malce žalostno. Ker sta Tajda in knjižničarka Patricija vse pripravili in se potrudili, sta seveda potem na »guorke suze« jokali in se drli in se tresli in še kaj in najbrž še danes to počneta, če že nista nehali. Ampaaaaaak, Tajda je povedala prelepo slovensko ljudsko pravljico o Lepi Vidi, ki je, gremo staviti, še niste slišali, vsaj ne v takšni obliki in s temi besedami. ☺ Z Elo in njeno nonico pa so ustvarile take prelepe ptičke iz starih CD-jev, da ste lahko prepričani, da so ptički, ki jih zjutraj slišite, tisti, ki so bili ustvarjeni ravno na tej pravljичno-ustvarjalni urici. Ja, ki so, ja, ki so. Eli in Tajdi se zahvaljujem za prisrčnost, ptičke smo pa poslali, da lepi Vidi malček zapejejo, medtem ko barva jajca za Veliko noč. Samo, da veste. In naj vas povabim (pa upam, ne spet zastoj) na zadnjo pravljичno-ustvarjalno urico, ki bo 26. aprila ob 18.00 v prostorih

knjižnice. Seveda bi si želeli takih prostorov, varnih, da bi lahko pravljичno-ustvarjalne urice imeli tudi zunaj knjižnice, a zaenkrat pač še ne gre. Vemo tudi, da je zadnja pravljичno-ustvarjalna urica spet tik po in pred prazniki, a drugače ne gre. Vsi, ki ste zbirali žigce na kartončkih, prinesite jih s sabo – kdor je zbral vsaj štiri žigce, dobi simbolično nagrado za redno obiskovanje. Pridite, če vam le uspe. Sicer pa tudi razumemo. Imeli se bomo super, kot vedno. Potem pa do oktobra malce oddiha ...

Patricija Dodič

Foto: Igo Race

Za ljube knjigoljube

MOJA HOJA SKOZI ŽIVLJENJE

MARIJA MAHNIČ, SAMOZALOŽBA, 2016

»Neka pastirica je pasla ovce. Vse ovce so se zadrževale v tropu in se mirno pomikale dalje, le ena je neprestano silila v leskov grm in se tam dolgo zadrževala. Pastirica jo je morala priganjati, če je hotela obdržati čredo skupaj, toda ovca ji je vsakokrat pobegnila in se vrnila k leskovemu grmu. Zato je pastirico začelo zanimati, kaj je tam tako vabljivega, da ji ovca vedno uha-ja. Ko se je približala grmu, je opazila, da ovca liže neki predmet. Odgnala jo je, da bi si ga поблиže ogledala. In glej, kaj je našla! Bil je kipec Matere božje. Pobralla ga je, ga obrisala in odnesla domov...«

Tako začnjenja legendo o tem, kako je nastala cerkva na Rjavčah, Marija Mahnič v omenjeni knjižici, ki je izšla s pomočjo sinov Janka in Viljana ob njeni devetdesetletnici. Gospa Marija se je sicer lani oktobra pridružila pokojnemu možu, rodila pa se je spomladi, 30. marca 1926, v vasi Rjavče v osrčju Brkinov. Dokončala je italijansko osnovno šolo, nato je delala na kmetiji, skupaj z mamo, bratom in nonotom. Očeta je izgubila pri dveh letih. Kasneje se je vključila v NOB in še ne sedemnajstletno so jo internirali v Italijo. Ob razpadu le-te je od tam pobegnila in se vrnila domov, nadaljevala z delom v NOB, delala na krajevnem ljudskem odboru na Tatrach, nato pa do leta 1952 na okraju v Ilirski Bistrici. Obiskovala je večerno gimnazijo in se udeleževala raznih tečajev. Po poroki se je preselila v Sežano in zaradi zdravstvenih težav ostala doma ter se posvečala družini. V času druge svetovne vojne je za potrebe partizanskih mitingov napisala več pesmi in skečev, jih režirala in nastopala v njih. Intenzivneje je pisala po smrti moža, od leta 1986 dalje. Pisala

je kratke prozne sestavke o dogodkih, ki so zaznamovali njeno otroštvo, ter o dogodkih iz druge svetovne vojne in po njej. Sredi osemdesetih je objavila dva prispevka o vasi Rjavče med drugo svetovno vojno, ki sta izšla v TV-15 in v obliki podlistka v Primorskih novicah. Objavljala je v zborniku upokojencev Slovenije (Likus), nato v zbornikih Likusa za Slovensko Istro, v reviji Vzajemnost, Borec in drugod. Knjiga je razdeljena na naslednja poglavja: spomini na otroška leta; kjer lastovke gnezdi, so dobri ljudje doma; vaški posebnosti; v borbi za svobodo; spomini na internacijo; obnova domovine; v jeseni življenja; iz mojega dnevnika; in pesmi. Avtorico omenjam zato, ker izhaja iz naših Brkinov, in tudi zato, ker se mi zdi knjiga vredna branja, vsaj za tiste in tistim, ki jim domoznanstvo še kaj pomeni. Iz obilice zanimivih zgodb citiram odlomek iz njene knjige, ki je izšla v samozaložbi – upamo, da jo tudi v našo knjižnico dobimo prej ali slej.

»Nono se je velikokrat pohvalil, da je nekoč pobral najemnino od štiriindvajsetih gostiln. Kot otrok sem si težko predstavljala, kje so bile vse te gostilne. Povedal mi je, da so bile razmeščene ob poti do vasi do cerkve in še naprej do Devčina, to je kakih dvesto metrov od cerkve v smeri proti Tatrām. To so bile neke vrste potujoče gostilne. Gostilničarji so imeli sod vina s pipo za točenje, nekateri pa so prodajali tudi hrano: v glavnem juho in meso ali kloba-

se. Kuhali so v kotlu, ki so ga postavili na železno stojalo in zakurili pod njim. Sedeli pa so kar na tleh po travi. Tako je iz božje poti nastal tudi semenj. Za ta dogodek so se v vasi pripravljali že mesec prej. Ni bilo tako ubogega dekleta, da za semenj ne bi imelo nove obleke ali dveh. Eno resno, klasično za k maši in drugo bolj veselo, rožnato za ples. V časih tlačanstva se je zabave udeleževala tudi gospoda in ob korajži, ki jo je izkoriščanim kmetom dajalo vino, so se pogosto vneli prepiri in prišlo je tudi do pretefov. Zgodba pripoveduje, da so nekoč kmetje podložniki tako natepli gospodo, da so morali priti na pomoč žandarji. Ubogim kmetom so pri tem pomagale tudi njihove žene. Ena izmed njih je upornike spodbujala s kričanjem: »Gospodo ub't! Gospodo ub't!« Zatožili so jo žandarjem, vendar se je izgovorila, da je kričala možu, naj kupi kos' n b't, to je kladivo za klepanje kose. Po tem uporu so žandarji najbolj kaznovali tista dva fanta, ki sta skrbeli za organizacijo plesa.« Knjigo toplo priporočam v branje.

Patricija Dodič

Zgodbarnica

ZELJNATE GLAVE

Zgodba je zapisana po pripovedovanju mojega očeta. Bilo je konec petdesetih let, ko se je oče odpravil v Škedenj in Trst, da bi obiskal sorodnike ter kupil nekaj prepotrebnih stvari za kmetijstvo. Bili so težki časi, pri hiši ni bil nihče zaposlen, zato je oče poskušal prodati čim več kmetijskih pridelkov, da je prišel do kakšne lire. In tako si je v dve vreči naložil zeljnatih glav, kolikor jih je le mogel nositi. Po dveh urah hoda je prišel do mejnega prehoda, kjer je tisti dan dežural zelo strog miličnik, ki je opravljal tudi delo carinika. Povprašal je očeta, kaj ima v vrečah, in oče mu je pošteno odgovoril, kaj nosi. Miličniku se je zdelo smešno in neverjetno, da bi kdo nosil tako daleč le zelje, zato je vprašanje ponovil. Ko mu je oče že drugič zatrdil, da ima v vrečah zgolj zeljnate glave, se je miličnik razjezil in zahteval, da jih sprazni. Takrat je oče zbral poseben pogum in miličniku odvrnil, da bo to naredil pod pogojem, da bo miličnik sam pospravil zelje v vreči, če ne bo v njih našel ničesar drugega. Začuda se je miličnik, prepričan v svoj prav, strinjal z očetom. Oče je obrnil prvo vrečo in jo začel počasi stresati, tako da so se zeljnate glave začele kotaliti na vse strani, ker je mejni prehod stal na bregu. Ko je stresel ven vse zeljnate glave, je še vrečo obrnil narobe in miličnik se je prepričal, da v vreči ni bilo ničesar drugega. Osramočeno se je odpravil po bregu navzdol in pobiral zeljnate glave ter jih nosil očetu, da jih je skrbno očistil listja, trave, zemlje in peska ter jih ponovno zložil v vrečo. Dogodek se je očetu dodobra vtisnil v spomin, večkrat ga je podoživel ter se ob pripovedovanju istočasno jezil in muzal ob spominu na strogega miličnika, ki je po bregu navzdol pobiral zeljnate glave kot nadobudni fanté pobira žogo. (anonimno)

NAŠA SLOVENSKA TETA

Trst se spreminja. V šole s slovenskim učnim jezikom se vpisuje vedno več otrok, tudi staršev, ki niso dvojezični. V trgovinah, tistih redkih, ki so še v lasti *Trještinov*, kjer so včasih z odporom stregli ljudi z druge strani meje, sedaj govorijo slovensko, celo prijetno, pravo slovenščino, in to lastniki! In vendar ostaja Trst enak. Vedno znova se na zidovih pojavljajo fašistično obarvani napis, enaki že šestdeset let. Vedno znova napise pridno prebarvajo in nato se zgodba ponovi. No, razen ko se pod napisom »Trst in Istra sta italijanska« pojavi napis »Ne, oboje je nemško.« Tega napisa ni nihče premalal.

Kot vsi živeči na tem koncu Slovenije imamo tudi mi sorodnike, ki živijo onstran meje. Trdni, zavedni Slovenci, ki se vsa leta oglašajo na telefon s *prosim*. To je njihov upor ali odgovor na vsa šikaniranja in poniževanja, ki so jih bili deležni skozi leta. Med njimi je tudi naša teta, petindevetdesetletna gospa, že dolga leta vdova. Trda ženska, dokler ne pogledaš pod površje. Vedno zelo praktična in organizirana, *garačica*, ki obožuje opero. In seveda je, v svojem stilu, že pred leti izbrala dom upokojencev, kjer bo živela, ko ne bo več zmogla živeti sama. Tja se je preselila letos spomladi, ko je za pomoč pri hoji začela uporabljati hojco. Gre za manjši, zasebni dom, le nekaj ulic stran od njenega stanovanja, kjer je živela več kot sedemdeset let. Ker ima veliko nečakov, ima vsak dan obiske. In seveda vsi govorimo slovensko. Nekega dne, po obiskih, je gospod v invalidskem vozičku, tudi stanovalec doma, siknil za njo *sciava* in se, kot smo izvedeli kasneje, tudi pritožil upravi doma nad uporabo slovenščine. Seveda mu je naša klana teta takoj zabrusila, da ta *sciava* govori tri jezike in še vedno, čeprav s hojco, hodi po lastnih nogah za razliko od njega, ki sedi v vozičku v lastnem, hm, zakladu. Tudi lastnik ni najbolj navdušen nad slovenščino, kar je nekajkrat tudi namignil teti. Čeprav smo ji predlagali, da govorimo italijansko, da bi ji prihranili neprijetnosti, saj po obiskih ostane tam sama, nas je samo grdo pogledala in nadaljevala v maternem jeziku. In če je izgovor starca v invalidskem vozičku, da hlepi po prejšnjih časih, ki so bili zanj bolj dostojni, pa težko najdeš razumevanje za prenapeteže, ki svinjajo zidove. No, kljub (sodeč po njihovih izdelkih) očitnemu pomanjkanju originalnosti, lastnih idej in inteligence jim moramo priznati vztrajnost in doslednost, saj že 60 let prepisujejo popolnoma enake napise. Čas je, da sprejmejo, da je vojne že zdavnaj konec, da so fašisti izgubili in da je Duce umrl – niti herojsko, še manj gloriozno.

(Obe zgodbi sta iz zbornika Zgodbarnica 2015/2016, »Tržaške zgodbe«)

KOGNITIVNA DISONANCA

– ZVENI UČENO, A JE KAR DOMAČ POJAV

Dokazi, pa naj bodo še tako trdni, sami po sebi le redkokdaj uspejo prepričati skupine ljudi ali posameznike, ko si ti že ustvarijo mnenje. Če želimo v človeku sprožiti notranjo preobrazbo in razklati meglo, ki so jo v kolektivnem nezavednem ustvarila leta, morebiti celo stoletja laži, moramo imeti precej bolj konkretne prijeme.

Namreč, namesto dejanske stvarnosti obvelja tisto, kar zagovarja večina in kar podpira še ideologija. Že Sokrat je prepoznal, da je velika hiba vseh ljudi ta, da nečemu verjamemo samo zato, ker v to verjame večina ljudi, in zato menimo, da ni mogoče, da bi se večina motila. Tako večkrat slepo verjamemo 'strokovnjakom', ki so svoje strokovno znanje črpali iz istih laži. Večje ko je število ljudi, ki verjamejo neki 'resnici', manj smo pripravljene raziskati, od kod resnično izvira in ali sploh drži. Prav zato te nedotakljive resnice, v katere si nihče ne upa podvomiti, in potrebujejo dokazov za potrditev veljavnosti, saj so se že trdno zsidrale v razmišljanju stroke, delavca in gospodinje.

Pa vzemimo zgovoren primer. »Nafni derivati so edina ekonomsko izvedljiva rešitev za pogon avtomobilov.« Veliko ljudi tej izjavi resnično in še vedno verjame, saj je rezultat močne propagande, ki se je že utrdila v našem kolektivnem dojemanju sveta. V resnici je zasnovanih in izdelanih že veliko drugih, precej bolj in ekonomsko izvedljivih rešitev, vendar te za ljudi, ki vodijo svet, niso sprejemljive in tako ostajajo prezrte ali celo v kali zatrte. Katerkoli neobičajne ideje ali modeli, ki nasprotujejo sedanji paradigmi 'resnice', so hitro potisnjeni ob rob kot neizvedljivi, prismuknjeni, here tični, mazaški, diletantski ali ozna-

čeni kot teorije zarote, tudi če so podprti z zanesljivimi dokazi. Bolj ko mislimo, da nekaj vemo, manj smo pripravljene raziskati nasprotna dejstva, ki bi vse tisto, kar mislimo, da vemo, obrnila na glavo.

Še en zgovoren primer: katerakoli hrana, ki jo jemo, bi morala biti vzgojena ali pridelana s skrbjo in ljubeznijo, če naj bi bila zdrava. Ljudje pa ne samo, da mučimo živali, ki z nami bivajo na tem planetu, ampak tudi zastrupljamo rastline za lastno prehrano! Ker sicer ne bi bilo hrane dovolj za vse, kar je ena od tistih 'resnic', ki sploh ne drži.

Duše vno neugodje, ki ga doživi človek, ko se sooči z več nasprotujočih si idej, vrednot ali prepričan ali se seznanji z novo informacijo, ki je v nasprotju s prejšnjimi in spreminja njegov pogled na svet, je v socialni psihologiji poimenovano »kognitivna disonanca«. Ta vidik človeške psihe pa še okrepi ošabno širjenje subjektivnih 'resnic' in človekova nezmožnost ostati skromen v svojem omejenem znanju, ko se razvnamejo razprave. K temu pripomoreta tudi narava naše družbe in strah pred tem, kaj si bodo drugi mislili o nas. Namreč, ko se motimo, bi morali biti vedno pripravljene priznati, da smo v zmoti – ne glede na vse. Žal pa v praksi ni tako.

Na voljo imamo celo kopico čistejših in bolj trajnostnih virov energije, vendar nas od napredka na tem področju loči naš ego in še kaj. Mnogo časa mora preteči, da družba sprejme nov pogled, pohlep pa je še vedno globoko zakoreninjen v človeški vrsti. Energija je le eden od primerov, ki zadevajo celotno človeštvo, jih je pa še cela vrsta, ki se zažirajo v vse pore življenja (mediji, zlasti televizija in časopisi, podnebne spremembe, geoinženiring in manipulacija vremena, politični sistemi in volitve, privatizacija in globalizacija, potvarjanje zgodovine,

bančno-financijsni sistem, izkoriščanje tretjega sveta, prehrana, vodni viri, zdravstvene politike ...).

»Nič na svetu ni bolj nenavadnega od tega samovšečnega dogmatizma, s katerim človeštvo v vsakem obdobju svoje zgodovine povečuje utvaro, da je njegovo tedanje znanje dokončno.« (Alfred N. Whitehead)

»Vedno bolj spoznavam, da si večina ljudi dejansko NE želi spremembe ali, bolje rečeno, spremembo sprejemajo, le če ne posega v njihovo življenje, prepričanja in pogled na svet. Niso se pripravljene potruditi in poiskati resnico, ampak raje spremenijo dekoracijo na zidovih zapora (v katerem so in se ga niti ne zavedajo), namesto da bi pobegnili iz njega. Raje imajo udobne laži kot neusmiljeno resnico in se ne želijo soočiti s stvarnostjo – takšno kot je. Ne želijo se odreči avtoriteti, svojemu statusu in ustvarjeni podobi v družbi. Zgroženi so ob sami misli, da morda njihovo celotno življenje sloni na lažeh, zato zatiskanje oči prevlada nad iskanjem resnice. Gre za nezavedni samoobrambni mehanizem ega ali lažnega jaza, zato tak človek sam sebe ne more jasno videti.« (Bernard Guenther)

»Težko je nekoga pripraviti do tega, da nekaj razume, če je njegova plača odvisna od tega, da ne razume.« (Upton Sinclair)

»Teorija o kognitivni disonanci je dobro utemeljena in opisuje pojav, lasten celemu človeštvu. Najpreprosteje jo pojasnimo takole: možgani ne marajo nasprotujočih si informacij, ki povzročajo disonanco (neskladje), in tako ta navzkrižna dejstva prilagodijo, da čim prej odpravijo neskladje in njihov pogled na svet ostane neokrnjen. Kognitivna disonanca je tesno prepletena tudi s pojavom, imenovanim 'pristranskost potrditve', kar pomeni, da se človek nagiba k temu, da si zapomni zgolj tiste informacije, ki

potrjujejo njegova prepričanja, ignorira pa tiste, ki njegovemu prepričanju nasprotujejo. Ta pojav zaznamo že v temeljnih prepričanjih pri skoraj vseh ljudeh (razen tistih redkih izjem, ki imajo težave s samopodobo), saj večinoma menimo, da smo pametni, dobri, moralni in pomembni ter da le redko delamo napake, pa četudi nam vsa dejstva dokazujejo nasprotno. Gre za pristranskost lastnega jaza oz. ega.« (Benjamin Buehne)

»Vem, da večina ljudi, tudi tistih, ki jih ne prestrašijo niti najtežji problemi, le redko sprejme še tako preprosto in očitno resnico, če bi morali zaradi nje priznati, da so vsi njihovi zaključki – ki so jih z velikim zadovoljstvom pojasnjevali kolegom, o njih ponosno učili druge in jih nit za nitjo vpletli v tkanino svojega življenja – napačni.«

(Lev Tolstoj)

»Pot iskanja resnice znotraj in zunaj sebe ni enostavna. Pelje ravno v nasprotno smer od tistega, kar so nas naučili družba in sistem. Indoktrinacija laži, pogojevanje in programiranje v naši družbi segajo globoko in široko. Dogajajo se že tisočletja. Zelo veliko napora je treba, da se prebudimo iz hipnotičnega sna, v katerem večina ljudi sanja, da je zbudjena. V današnjem prehodnem času, ko na površje prihaja vse več in več drugačnega znanja, imamo možnost ustvariti nov svet. Seveda pa trenutno živimo v dobi iluzij, saj so na delu sile, ki si prebujanja ljudi ne želijo. Na vse pretege se trudijo, da bi nas usmerili stran od resnice. Najboljši način, da ljudi pripraviš, da pogoltnejo laž, je da jim jo serviraš v 'sendviču' z nekoliko resnice

in nekoliko čustvenega naboja. Kot je že znano, je treba laži pomešati manjšimi resnicami in tako je presoja, kaj je res in kaj ne, precej težja. Svoj višji čustveni center, ki nas povezuje z intuicijo, bi morali bolj dejavno uporabljati, skupaj z intelektom in kritičnim razmišljanjem, pri tem pa združiti srce in razum, misticizem in znanost.« (Bernard Guenther)

»Prej ljudi prevaraš, kot pa jih prepričaš, da so bili prevarani.« (Mark Twain)

Nives Mahne Čehovin

(Viri: članek *Cognitive Dissonance* (www.joedubs.com/cognitive-dissonance) in razni internetni viri)

Kos potice, ki je preživel Veliko noč

Fotografije hrane, ki jo trgovci in gostinci vržejo v odpadke, na spletu žanjejo glasno zgražanje. **Pa vendar so ravno gospodinjstva tista, ki so odgovorna za kar 48 % vse zavržene hrane!** Poziv »Ne mečmo hrane stran!« je tako namenjen čisto vsem posameznikom, saj se najpomembnejši ukrepi začnejo prav doma.

Vsak Slovenec zavrže 73 kilogramov hrane na leto. K skupni vrednosti zavržkov skoraj 151 tisoč ton največ prispevajo gospodinjstva, ki so še posebej za praznike oblegana z akcijskimi ponudbami trgovcev ter že načrtujejo obilne obroke v krogu družine in prijateljev. Ekologi pozivamo vse: »Ne mečmo hrane stran!« Problem je večplasten: okoljski, socialni in finančni. Dejstva, da zavržemo preveč hrane, se zavedamo vsi.

Kako se lahko bolj kontroliramo v lastnem gospodinjstvu? Naredite si pregled porabe hrane doma. En mesec si vsak dan zabeležite:

- katero hrano mečete proč, npr. zelenjavo, kruh, žemlje, jabolka, testenine ...,
- koliko hrane zavržete – hrano stehajte ali pa uporabite opis količine (npr. eno pest, veliko zajemalko, pol krožnika, četr št skodelice ...),
- kam odvržete hrano, npr. v odtok, v zabojnik za biološke odpadke, na kompost, za krmo domačim živalim, v črn zabojnik ...

Ko imate pregled nad ostajanjem hrane v vaši kuhinji:

- preglejte zapise in poskusite določiti načine, kako bi lahko zmanjšali količine zavržene hrane, in jih zapišite ter uveljavite v svojem gospodinjstvu,
- pozanimajte se, kako bi lahko sami porabili ostanke hrane. Obstajajo okusni recepti, kompostiranje, kmetije ...

Na tem internetnem naslovu dobite številne dobre in preverjene nasvete ter informacije na to temo: <http://ebm.si/hrana/nasveti-za-manj-zavrzene-hrane>

Zbrala Ester Mihalič

ŠKODA, KI JO POVZROČA DIVJAD

Območje naše občine je idealen življenjski prostor različnih divjih živali. Tu so prisotne vse tri vrste velikih zverí (medved, volk in ris), velika divjad (jelen, srna, divji prašič ...) ter številna mala divjad in ptice. Glede na to je povsem normalen pojav škode, ki jo ta prosto živeča divjad povzroča na poljih in travnikih, kjer se prehranjuje. Seveda pa to povzroča nejevoljo kmetov, ki se ukvarjajo z različnimi dejavnostmi in pridelavo hrane zase ter krme za svoje živali ali za prodajo.

Največ škode na travnikih in polju povzročijo divji prašiči s svojim ritjem, ostala divjad pa v primerjavi z njimi bistveno manj. Največji problem je škoda na travnikih, ker se pojavlja na velikih površinah, ki jih praktično ni mogoče ustrezno zavarovati. Na travnikih nastaja škoda predvsem takrat, ko zaradi različnih vzrokov divjadi primanjkuje druge hrane, pa tudi zaradi namnožitve ličink majskega hrošča in podobnih vzrokov; na polju pa nastane škoda takrat, ko zorijo žita, krompir in koruza. V tem primeru se da pridelek dobro zaščititi pred divjadjo. Zato ne bo odveč, da se seznanite z nekaterimi ukrepi za zaščito svojih polj kakor tudi s postopki za povračilo škode, ki jo povzroči lovna in nelovna divjad.

Upravljalavec lovišča (tj. lovska družina, v nadaljevanju: LD) je dolžan poravnati škodo, nastalo po divjadi, le v primeru, ko je lastnik kot dober gospodar poskrbel za ustrezno zaščito za obvarovanje svojega premoženja, v tem primeru pridelka, pred nastankom škode, in sicer primerno divjadi, ki to škodo povzroča (povzeto iz 53. člena Zakona o lovu in divjadi).

Ustrezna zaščita pred škodo, ki jo povzroča divji prašič, vsekakor niso raznobarvni trakovi okoli njive, na katerih visijo pločevinke, plastične vrečke in niti radijski sprejemnik, ogenj v sodu ali morda pes čuvaj na verigi, saj je prašič dovolj brihten, da kaj kmalu ugotovi, da tu ni kakšne posebne nevarnosti, kakor tudi do kod seže pasja veriga; primernejša je zaščita z električnim pastirjem. Pravilno postavljena ograja električnega pastirja je za zdaj edina, ki se postavi relativno hitro in poceni, hkrati pa zadovoljivo brani pridelek pred divjadjo. Začetni strošek je morda neko-

liko večji, a če ga razdelimo na daljše obdobje, se hitro zmanjša, saj lahko ograjo poljubno premeščamo z ene njive na drugo še veliko let po nakupu. Pri tej ograji je treba paziti le, da ne prebija v tla, da se baterija ne izprazni in da se ne pretrgajo vodniki – žice. Divji prašič zelo hitro ugotovi, če pastir ne deluje, saj dobro sliši impulze na daljšo razdaljo in se v praksi nauči, katera ograja ni pod napetostjo. Dobro je imeti tudi ustrezno ozemljitev. Ko pridelek pospravimo, pa ograjo odstranimo z njive. **Postavitev stalnih mrežnih ograj za njive ni ustrezna**, ker so le-te dražje in niso prenosljive. Primernejše so za trajne nasade in sadovnjake. Tako ograjene površine pa se izločijo iz lovišča, ker na njih ni mogoče loviti.

Lovske družine lahko zaprosite za pomoč pri nakupu zaščitnih sredstev, če jih sami ne morete, pri čemer pa ta ostanejo last LD in jih dobite le na izposojajo. Po spravi pridelka morate ta zaščitna sredstva vrniti nepoškodovana. **Ko škoda nastane kljub postavljeni ustrezni zaščiti**, pa je treba vedeti, kam se lahko obrnete po pomoč. Za povračilo nastale škode morate le-to v roku 3 dni po nastanku škode najprej pisno prijaviti lovski družini, ki upravlja z loviščem, kjer imate svojo njivo ali travnik. V prijavi morate navesti svoj točen naslov bivanja, telefonsko številko, na katero ste dosegljivi, katastrsko občino in parcelno številko travnika ali njive. Priporočljivo je prijavo poslati s povratnico, da imate dokazilo o pošiljanju in ste hkrati seznanjeni z dnevom dostave vaše prijave na naslov LD.

Lovska družina mora nato v roku 8 dni na teren poslati svojega cenilca škode ali komisijo. S cenilcem se po telefonu dogovorite za primeren termin ogleda škode, ki si jo nato ogledata skupaj. Pri ocenjevanju se ugotovi odstotek nastale škode in napiše zapisnik, katerega podpišeta tako oškodovanec kot cenilec, če se strinjata z oceno. Nato se na podlagi tega zapisnika sestavi obračun nastale škode v denarnem povračilu ali po dogovoru v kakšni drugi obliki, na primer v gnojilu, pridelku ali poravnavi terena.

V primeru, da se s cenilcem ne moreta dogovoriti o oceni nastale škode, za-

pisnik podpišete v rubriki »se ne strinjam«. V tem primeru imate možnost pritožbe na drugi stopnji, in sicer zaprosite za oceno škode na Zavodu za gozdove Slovenije, za našo občino na izpostavi Sežana.

Na naslovu Zavoda za gozdove Slovenije prijavljate tudi vso škodo po divjadi, nastalo bližje kot 50 metrov od naselja in na vseh nelovnih površinah (tj. ograjene površine z žično mrežo). Prav tako na zavodu prijavljate škodo, ki jo povzročajo vse zavarovane vrste divjadi, velike zveri in zavarovane vrste ptic. Pri tem ni odveč opozoriti še na dejstvo, da vsi cenilci in komisije ocenjujejo nastalo škodo po istih merilih, ki jih določi Ministrstvo za kmetijstvo in okolje in veljajo enako za celotno območje Republike Slovenije.

Na območju Občine Hrpele - Kozina se za pomoč in oceno škode obrnete na naslednje naslove:

LD Videž Kozina, Obrtniška 2, 6240 Kozina, ki jo zastopa Filip Bak.

LD Slavnik Materija, Materija 18, 6242 Materija, ki jo zastopa Vinko Kljun.

LD Žabnik Obrov, Gradišče pri Materiji 2, 6243 Obrov, ki jo zastopa Jože Zadnik.

Zavod za gozdove Slovenije, Partizanska cesta 49, 6210 Sežana, ki ga zastopa Andrej Sila.

Darij Jelušič

7. tek čez Veliko gradišče ZA POKAL PRIMORSKIH GORSKIH TEKOV V Vrhpoljah pri Kozini NEDELJA, 7. maj 2017, ob 11. uri

Tek je rekreativno-tekmovalnega značaja. Proga je krožna. Start in cilj sta v Vrhpoljah (516 m) pred vaškim domom. Proga je speljana po gozdnih poteh čez Veliko Gradišče (741 m). Dolžina proge je 8 km, višinska razlika 270 m (gor/dol). Vsi tekmovalci tečejo na lastno odgovornost. Razglasitev rezultatov bo 1 uro po končanem teku. Tek bo organiziran v vsakem vremenu.

NAGRADE:

Prvi trije absolutno v moški in ženski kategoriji dobijo pokal in praktično nagrado. Prvi trije v posamezni kategoriji dobijo medalje..

STARTNINA ZA ČLANE IN ČLANICE JE 12€
STARTNINA ZA MLADINO JE 10€ (start ob 11:10).

Vsak tekmovalec dobi praktično nagrado ter bon za malico in pijačo. V društvu vabimo tudi prostovoljce za pomoč pri izvedbi teka. Vabljeni! Poskrbljeno je tudi za varstvo otrok.

Kontakta za vse informacije:

INFO: Zdenko Benčič, www.srdvrhpolje.si, zdenko.bencic@gmail.com,
T: 031 321 324
karlo.kastelic@gmail.com,
T: 041 477 204

Vabljeni vsi ljubitelji gibanja v naravnem okolju!

ORGANIZATOR ŠRD VRHPOLJE

Kako do nas:

primorsko avtocesto zapustite na Kozini in zavijete desno proti Italiji. V Krvavem Potoku zavijete spet desno in se peljete do Vrhpolj. Od Kozine do Vrhpolj je približno 5 km

TEDEN LJUBITELJSKE KULTURE 2017

Teden ljubiteljske kulture je namenjen osveščanju javnosti o razširjenosti, kakovosti in pozitivnih vplivih ljubiteljske kulture na sodobno družbo. V osnovi gre za produkcijo ljubiteljske kulture v celoti, ki je tako globoko vtkana v našo družbo, da si jo vsak državljan ogleda dvakrat letno.

Vse ljubiteljske ustvarjalce vabimo, da se nam pridružite v času od 12. do 21. maja, tako da sodelujete s svojim dogodkom, ki ga lahko prijavite na spletni strani www.tlk.jskd.si in si zagotovite morebitno nagrado, ki jih tudi letos ponujajo različni sponzorji TLK.

JSKD OI Sežana bo v okviru Tedna ljubiteljske kulture pripravila v vsaki občini en dogodek oz. v Občini Sežana dva, saj smo v podporo ljubiteljski kulturni dejavnosti v sežanski občini posadili dve avtohtoni sadni drevesi, nešpljo v Štorjah in oreh v Dolu pri Vogljah, kjer bo letos potekala tudi otvortvena prireditev. Program bo objavljen na spletni strani TLK in facebooku JSKD OI Sežana. Plakati in letaki vas bodo prijazno vodili od dogodka do dogodka, vas pa vabimo, da se skupaj poklonimo vsem ljubiteljskim kulturnim ustvarjalcem in njihovi ljubiteljski ustvarjalnosti, ki je tako močno zasidrana v našem vsakdanjem življenju, da nam je pogosto

samoumevna, pa vendar zato ni nič manj pomembna.

V **Občini Hrpelje - Kozina** bo v okviru TLK organizirano Linhartovo regijsko srečanje odraslih gledaliških skupin. Ogedali si bomo eno od izbranih predstav, ki jo je selektorica srečanja, dramaturginja in režiserka Nina Šorak, izbrala na območnih srečanjih, ki so potekala po celotni Južni Primorski. Po predstavi bomo podelili nagrade za najboljše glavne, stranske in posebne vloge za letošnje odigrane predstave.

Izbrano predstavo si boste lahko ogledali v soboto, 20. 5. 2017, ob 20. uri v Kulturnem domu v Hrpeljah.

Pred tem pa se bomo ob 19.30 uri s krajšim kulturnim programom ob brkinski »jabki«, posajeni v podporo ljubiteljski kulturni dejavnosti Občine Hrpelje - Kozina, poklonili vsem ljubiteljskim kulturnim ustvarjalcem.

Vabimo vse ljubitelje gledališča in vse ljubiteljske kulturne ustvarjalce, da si skupaj ogledamo eno od dveh najboljših gledaliških predstav v letošnjem letu na Južni Primorski. Zagotovo boste domov odšli bogatejši za novo in lepo doživetje.

Vladislava Navotnik, JSKD OI Sežana

TEDEN LJUBITELJSKE KULTURE = KULTURA V SREDIŠČU DOGAJANJA

Vabljeni k sodelovanju!
www.tlk.jskd.si

Dobitnik nagrade TLK KUKALO za najboljšo pesem prejme vikend paket za 2 osebi v ZDRAVILIŠČU RADENCI ****

Dobitnik nagrade TLK kukalo za najboljšo fotografijo prejme vikend paket za 2 osebi v TERMAH 3000 MORAVSKE TOPLICE ****

Projektu TLK 2017 se pridružite s PRIJAVO KULTUREGA DOGODKA. Izžrebani dogodek prejme vikend paket za 2 osebi v TERMAH OLIMIA. HOTEL BREZA****

LJUBITELJSKA KULTURA V ŠTEVILKAH

1.000 prireditev v Tednu ljubiteljske kulture

107.000 aktivnih ustvarjalcev

5.000 kulturnih društev in skupin

25.000 prireditev letno

4.000.000 obiskovalcev letno

MED

Med je naravna sladka snov, ki jo izdelajo medonosne čebele (*Apis mellifera*). V naravi navadno v cvetovih rastlin najdemo nektar ali medičino ali pa mano, ki jo po sesanju rastlinskega soka izločajo uši, kaparji, lahko tudi škrljati. Medičino ali mano predelajo z določenimi lastnimi snovmi, shranijo, posušijo in pustijo dozoreti v satju. Pokrijejo ga z voščenimi pokrovc in čebelar ga iztoči. Med je lahko tekoč, viskozen ali delno do popolnoma kristaliziran. Barva, okus, vonj in aroma medu se razlikujejo glede na rastlinski izvor.

Sestava in lastnosti medu

Med je zelo kompleksno živilo. Vsebuje okrog 200 različnih snovi. V glavnem je koncentrirana vodna raztopina ogljikovih hidratov, med njimi fruktoze, glukoze, saharoze, maltoze in drugih oligo- ter polisaharidov. Povprečna energijska vrednost medu je 321,4 kcal/100 g. Kljub temu, da vsebuje veliko sladkorjev, je vseeno cenjen v prehrani ljudi, saj v manjši meri vsebuje tudi beljakovine, encime, organske kisline, aminokisline, maščobe, vitamine, minerale, flavonoide, fenolne snovi, ki spadajo med antioksidante. Svež med ima podobno antioksidativno učinkovitost kot nekatero sadje in zelenjava. Antioksidanti naj bi preprečevali nastanek rakavih obolenj, raznih vnetij, preventivno naj bi delovali pred procesi staranja. Vsebnost teh sestavin v medu je majhna in lahko zelo variira glede na botanično in geografsko poreklo, v manjši meri pa nanje vplivajo tudi postopki pridobivanja medu in pogoji skladiščenja. Od slovenskih medov imajo najvišjo antioksidativno učinkovitost hojevi medovi, sledijo smrekovi, gozdni, kostanjevi, cvetlični, lipovi in nazadnje akacijevi.

Medovi se med seboj zelo razlikujejo, ne samo med vrstami, ampak tudi znotraj vrst medu obstajajo velike razlike, saj čebele medičine ali mane ne naberejo samo na eni rastlini, ampak vedno na več. Kadar prevladujejo lastnosti ene rastline, ga lahko označimo po tej rastlini. Najpogostejše vrste medu v Sloveniji so: akacijev, lipov, smrekov, kostanjev, hojev, tudi med oljne ogrščice. Kadar čebele nabirajo medičino in ne prevladujejo lastnosti ene rastline, govorimo o cvetličnem medu, kadar pa mano, pa tak med označimo kot gozdni med.

Uporaba medu

Med se večinoma uporablja kot nepredelano živilo, uporablja pa se tudi v živilsko predelovalni industriji kot sladilo. Uporabljajo ga tudi zaradi okusa in viskoznosti.

Zaradi njegove sestave se prebava medu pri človeku razlikuje od prebave drugih vrst sladkorjev. Med vsebuje predvsem enostavne sladkorje, ki jih naše telo lahko neposredno izkoristi. Če ga primerjamo z belim sladkorjem, ima med tudi manjši vpliv na količino glukoze v krvi, in to predvsem zaradi visoke vsebnosti fruktoze.

Raznolikost medu lahko s pridom izkoristimo pri pripravi raznovrstnih jedi in napitkov. Uporabimo ga lahko za zajtrk, malico, večerjo pa tudi pri pripravi kosila je uporaben. Poda se tudi k piščančjim, divjačinskim in azijskim jedem. Tudi omake, prelive, marinade in zelenjava dobijo z dodatkom medu posebno aromo. Nepogrešljiv je seveda pri pripravi slaščic. Le kdo ne pozna medenjakov?

Pri pripravi jedi iz medu je treba upoštevati tudi njegovo aromo. V splošnem je za svetlejšje vrste medu značilna mila, nežna aroma, temnejše vrste pa imajo močnejšo. Zato bomo za slajenje nežnih jedi, kjer ne želimo, da prevladuje okus medu, uporabili nežen akacijev med, v golaž bomo dodali temen gozdni med, medenemu pecivu pa bo odlično aromo dal kostanjev med. Medu pri peki in kuhi ne uporabljamo zaradi njegovih zdravilnih lastnosti, ampak predvsem zaradi njegove arome. Če je le možno, ga dodamo na koncu kuhanja, da ohranimo več sestavin.

Uživajmo med slovenskega porekla, ki je lokalno pridelan. Poiščite medove, ki so vključeni v sheme kakovosti (*Slovenski med z geografsko označbo*, *Kočevski gozdni med z geografskim poreklom* in *Kraški med z geografskim poreklom*), ter ekološke medove, saj so ti podvrženi še dodatnemu nadzoru.

Mag. Andreja Kandolf Borovšak, Čebelarstva zveza Slovenije

Regratova družina iz Slivja ... neimenovane najditeljice. Našteli so 11 cvetov iz skupnega debla.

ŠOLSKI LONEC

Mladi potrebujejo zdravo prehrano in gibanje!

Za zdrav razvoj tako telesa kot vseh elementov socializacije, razvijanja interesov, odgovornosti in samopodobe otroci in mladostniki potrebujejo dovolj aktivnega življenja, dovolj gibanja in zdravo prehrano.

Hrana je gradbeni material za telo in dokazano vpliva na vsakodnevno razpoloženje, storilnost in energijo. Navad in izbir se učimo in jih dobimo najprej v domačem okolju, od naše ožje in širše družine. Če so te navade zdrave in če ponujamo zdrave izbire, jih nato samo še dodajamo in gradimo v vrtcu in šoli. Naši otroci preživijo tudi 9 ur od doma. Naša dolžnost in njihova pravica je, da jim omogočimo zdravo prehranjevanje, dovolj tekočine, gibanje, ne samo pri športu, ampak tudi gibalne odmore, prekinjanje sedenja in druženje z vrstniki in sošolci na način, ki ga izbirajo sami.

Ni lahko. V naši šoli moramo tako poskrbeti za 300 otrok in več. Za vse enako. Smernice zdravega prehranjevanja so zakonsko opredeljena priporočila, ki jih mora upoštevati javni zavod vzgoje in izobraževanja, pri tem pa zadostiti tudi ceni, zmožnostim in seveda željam otrok in njihovih staršev. Zavod mora pri ponudbi prehrane zagotavljati energetske in hranilne potrebe otrok vseh starosti in obeh spolov. Prehrana mora biti pestra in vsebinsko ustrezna ter preko dneva primerno časovno in količinsko razporejena. Skupna je spodbuda, da bodo otroci posegali po pripravljenih obrokih, sadju, zelenjavi, mlečnih izdelkih in vseh priporočenih jedeh. Starši in zaposleni na šoli lahko bistveno pripomoremo k razvoju zdravih prehranjevalnih navad naših otrok in mladostnikov. Poleg prehrane seveda spodbujamo gibanje, rekreativne odmore, hojo, druženje in sproščanje na svežem zraku.

Priporočila za mlade – priporočila za zdravje:

Spoštovani starši, spodbuda je v prvi vrsti namenjena vam in nam. Spodbuda, da otroke učimo zdravih izbir in ponudimo zdravo prehrano, brez odsvetovanih živil in pripravljeno na zdrave načine.

Katera so odsvetovana živila? Živila, ki so industrijsko predpripravljena ali pripravljena in bogata s sladkorji, maščobami, soljo ..., kot so industrijsko narejeni pudingi, namazi, paštete, kompoti, sadni jogurti, mlečni deserti, industrijska peciva, sokovi in pijače z dodanim sladkorjem, koncentradi juh, omak ...

Kateri so priporočeni načini priprave? Kuhanje v vodi, sopari, dušenje v lastnem soku, pečenje brez dodajanja maščobe, pečenje v pečici, na žaru. V šolski kuhinji pečenje v olju ali cvrtje nadomesti konvektomat.

Vsem tem priporočilom sledi kuhinja v vrtcu in šoli. Seveda lahko občasno posegamo tudi po teh odsvetovanih živilih, ki so za nas predvsem priboljšek, saj so večinoma to okusne, vonju prijetne in očem mamljive jedi. Ne smemo pa pozabiti na zdrave izbire ter trud in delo, ki se vsakodnevno vložijo v nabavo, pripravo in razdelitev otrokom tudi treh ali štirih obrokov dnevno. Vse to, da bodo lahko delali, bili skoncentrirani, budni, da bodo lahko mislili, razvijali svoje interese, domišljijo in seveda rasli. Vse to, kar si vsi mi za naše otroke želimo, za njih pa je pravica, pravica do otroštva, odraščanja, varnosti, hrane, obleke, toplote in ljubezni ... Pri tem pa jih spodbujajmo k zdravi izbiri mobilnosti: hoja, kolo čim večkrat in kadarkoli je to možno.

Vabim vas, da informacije pridobivate in spremljate na spletnih portalih Nacionalnega inštituta za javno zdravje (www.nijz.si in Facebook profil <https://www.facebook.com/nijz.si/>), Šolski lonec (www.solskilonec.si) in Uživajmo v zdravju (www.uzivajmovzdravju.si).

Nevenka Ražman, NIJZ OE Koper
sodelavka na področju prehrane in vodja regijske mreže Zdravih šol

UŽIVANJE 5-TH OBROKOV DNEVNO
4 URE TEDENSKO DRUŽINSKEGA GIBANJA V NARAVI
3- JE OBROKI Z VKLJUČENO ZELENJAVO IN SADJEM
NAJVEČ 2 URI ČASA DNEVNO PREŽIVETEGA ZA
VELIKIMI IN MALIMI ZASLONI
1 URA GIBANJA NA DAN
0 UŽIVANJA SLADKIH PIJAČ

Vabljeni v VRTNARIJO MARJETICA KOPER v Koper na Škocjanski grič!

Prijazni in strokovni prodajalci vam ponujajo več sto različnih vrst okrasnih grmovnic, dreves, enoletnic, trajnic, plezalk in sadnega drevja. Poleg rastlin imajo še specialna gnojila, zemlje, okrasne kamne, semena vrtnin, specialna semena trav ter plastične in glinene lonce. V ponudbi so tudi strokovno svetovanje na terenu, dostava rastlin in zasaditev vrta. Na voljo smo vam na telefonskih številkah: **05 / 66 33 783 ali 031 414 302.**

V okviru programa »Svetovanje za zdravje« pripravljamo delavnico

»ZDRAVO JEM«,

ki vam bo v pomoč pri izboljšanju vašega zdravja. Prvo srečanje bo **v ČETRTEK, 4. 5. 2017, ob 17.30 v Zdravstveni postaji HRPELJE.**

Udeleženci boste prepoznali in ocenili svoj način prehranjevanja. Poskusili boste sprejeti spremembe v prehrani in jih uvedli v svoje vsakdanje življenje.

Delavnica poteka v petih srečanjih, ki si sledijo tedensko.

Posamezno srečanje traja uro in pol.
ZA UDELEŽBO POTREBUJETE INTERNO NAPOTNICO VAŠEGA OSEBNEGA ZDRAVNIKA.
Delavnice vodi Martina Drožina, dipl. m. s., za prijavo pokličite 05 / 689 05 00.

Vabljeni na

DAN ODPRTIH VRAT CERO SEŽANA

sobota, 20. maj 2017

Vabimo vas na 1. dan odprtih vrat, ki bo v soboto, 20. maja 2017, med 9. in 13. uro na Centru za ravnanje z odpadki Sežana (CERO Sežana).

CERO Sežana se nahaja ob cesti Sežana–Vrhovlje, 2 km od Sežane. Vsako polno uro vas bomo popeljali po objektih in napravah CERO Sežana, kjer letno zberemo in oddamo kar 7.954.517 kg odpadkov iz 4 kraško-brkinskih občin. Zadnji ogled bo ob 12. uri.

1. dan odprtih vrat bomo izvedli prav v letu, ko v Komunalno stanovanjskem podjetju d.d. Sežana obeležujemo že 60-letnico delovanja.

Skupine nad 10 oseb prosimo, da se predhodno najavijo, po elektronski pošti info@ksp-sezana.si ali telefonsko na št. 05 / 73 11 240. Tudi za posamezne obiskovalce so najave zaželeno.

Zaradi večje varnosti vas prosimo, da poskrbite za ustrezno obutev. Za odsevne telovnike bomo poskrbeli mi.

Zbirni center za individualni dovoz odpadkov bo ta dan deloval nemoteno.

Lepo vabljeni!

Komunalno stanovanjsko podjetje d.d. Sežana

60 let **ksp d.d. sežana**

»MOJA OBČINA – LEPA IN UREJENA 2017«

Ponovno organiziramo akcijo, zanimivo za ljubitelje rož, vrtov, urejene okolice in kar je podobnih koticov. Zato vabljeni k sodelovanju v nagradni akciji – pomagajte nam odkriti čudovite koticke naše občine, delo narave, vaše ljubezni in vaših rok.

Kot smo že navajeni iz prejšnjih let, akcija poteka v več kategorijah:

- najlepše urejen cvetoč balkon, terasa ali okenska polica,
- najlepše urejen okrasni vrt,
- najlepše urejen tipični kmečki vrt,
- okolica poslovne stavbe in drugo.

Kako poteka tekmovanje?

Vsak posameznik/podjetje, ki želi sodelovati, izpolni prijavnico iz glasila ali z internetne strani in jo pošlje na naslov: **Občina Hrpelje - Kozina, Hrpelje, Reška c. 14, 6240 Kozina, s pripisom: Za akcijo Moja občina – lepa in urejena, do vključno 30. junija 2017** ali se prijavi prek elektronskega naslova **ester.mihalic@hrpelje.si** (navedete ime in priimek, naslov, kontaktno telefonsko številko ter kategorijo, v kateri želite sodelovati). Veseli bomo tudi namigov, na podlagi katerih bomo že sami vzpostavili stik z lastnikom!

PRIJAVNICA za tekmovanje: »Moja občina – lepa in urejena«:

Želim sodelovati v tekmovanju »Moja občina – lepa in urejena 2017«
(ustrezno obkroži)

- ☼ najlepše urejen cvetoči balkon
- ☼ najlepše urejen cvetoči vrt
- ☼ najlepše urejen kmečki vrt
- ☼ najlepše urejena poslovna stavba

Ime in priimek:

Naslov:

Kontaktna številka (mobitel, elektronska pošta):

Opombe:

Kraj in datum:

Podpis:

Izpolnjeno prijavnico pošljite na naslov: Občina Hrpelje - Kozina, Hrpelje, Reška c. 14, 6240 Kozina, s pripisom: Za akcijo Moja občina – lepa in urejena, do vključno 30. junija 2017.

Komisija bo v prvi polovici julija po vnaprejšnjem dogovoru s prijaviteljem obiskala in ocenila prijavljeni koticček ter izpolnila ocenjevalni list. Merila so: hortikultura urejenost cvetja, izvirnost, avtohtonost rastlin, bogatost, celoten vtis, usklajenost z objektom in okolico, večletno prizadevanje, hortikultura stanje rastline (v kakšnem vitalnem stanju je rastlina). Nagrajenci bodo ob občinskem prazniku javno objavljeni in bodo prejeli nagrade:

v vsaki kategoriji, razen v kategoriji okolica poslovne stavbe, bomo podelili 3 nagrade:

1. nagrada – vrednostni bon v višini 200 EUR, ki ga podarja Marjetica Koper,
2. nagrada – vrednostni bon v Vinakrasu v višini 100 EUR,
3. nagrada – vrednostni bon v Vinakrasu v višini 70 EUR.

*Lepa spomin, je nate, mati, iz otroških mojih let,
videl sem te kdaj, jakati, slišal lepe pesmi pet.
Ka si salgne oči imela, uprašal sem se le, zakaj,
nisem vedel, da bedela tudi game si tedaj.
Kadar pa si prepevala, je bila pri nas toplo,
s pesmijo si ulivala u srca nam dobrata uša.
Danes pajema ti gadnjič pesem hvale iz srca,
ga veš trud, ga, jak, ga, pesem, hvala tebi, mamica.*

TIHO, KAKOR JE ŽIVELA, JE V 84. LETU
OD NAS ODŠLA NAŠA LJUBLJENA

MARIJA CARIČ

IZ GRADIŠČA

(4. 8. 1933–18. 3. 2017)

*Iskrena hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa
stali ob strani z besedo tolažbe, izrečenim sožaljem,
toplo mislijo. In hvala vsem, ki ste se naši mami še
zadnjič poklonili in jo skupaj z nami pospremili k
njenemu zadnjemu počitku.*

*Mama, tvoji toplina in srčnost nas bosta vedno
spremljali, pogrešamo te!*

Vsi tvoji najbližji

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(Simon Gregorčič)*

ZAHVALA

V 94. LETU JE TIHO ODŠLA NAŠA DRAGA

ZORKA LUKAČ,

ROJENA GUSTINČIČ

*Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem,
vaščanom in vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali
cvetje, sveče in prispevke.*

*Zahvala delavcem komunale iz Sežane ter trobentaču za
prijaznost in lepo opravljen obred.*

*Lepa hvala tudi patronažni sestri Tatjani Kastelic za
njen trud in prijazne besede v spodbudo mami in nam.*

Še enkrat hvala!

Vsi njeni

**IZMENJAVA
NARAVNEGA
IZOBILJA!**

Prišla je pomlad in skupaj z njo že komaj čakamo,
da v zemljo posejemo semena in posadimo drobne
rastline, ki bodo skozi leto rastle.

**Vabljeni, da se nam pridružite na semnju
izmenjave naravnega izobilja
na Kozini (pred trgovino Tuš) v soboto, 29.
aprila, ob 10.00 dopoldne.**

Vabljeni, da na **rast+** prinesete, kar imate doma
v presežku in bi radi podelili s soljudmi.
Naj izobilje zaokroži, da skupaj spoznamo,
da ga je dovolj za vse nas!

SE VIDIMO!
Zavod Dobra pot

TEČAJ ROLANJA

Tudi to poletje bo potekal tečaj rolanja. Potekali bosta dve vrsti tečaja, in sicer začetni in nadaljevalni. Vabljeni ste vsi – tako otroci kot tudi starši.

Cena začetnega tečaja je 20 €, cena nadaljevalnega pa 25 €. Če se na tečaj vpiše več oseb iz ene družine, dobijo ostali tečaj po polovični ceni. V ceno je všteta tudi majica.

Prijavite se lahko s klicem ali sms sporočilom na **tel. št.: 070 800 978 (Saša)**. Prijave sprejemamo **do 25. junija**.

ŠD Sončna pot

Delavnica v
Kosovelovem
domu Sežana

Zapoj mi uspavanko

ČETRTEK,
25. MAJ 2017, OB 10.00

Uspavanke predstavljajo naše prvo srečanje s pesmijo, preko katere se ljudje uglasimo sami s seboj in z drugimi. Znanstveno je dokazano, da petje nežnih, umirjajočih pesmi blagodejno vpliva na otrokov fizični in kognitivni razvoj ter socializacijo, številne pozitivne učinke pa ima tudi na tistega, ki poje.

O tem bo podrobneje spregovorila raziskovalka uspavank, antropologinja in kantavtorica **Katarina Juvančič**. Sprehodili pa se bomo tudi po zakladnici slovenskih uspavank, se spomnili že pozabljenih in izkusili blagodejne učinke, ki jih prinaša njihovo petje.

Delavnica je namenjena mamam, ki so na porodniškem dopustu, zato so seveda, skupaj z njimi, na srečanja vabljeni tudi dojenčki in očki. Seveda pa vljudno vabljene vse nosečnice oz. partnerji in vsi ostali odrasli, ki bi jih utegnile uspavanke zanimati.

Trajanje delavnice: 90 do 120 minut; prispevek: 10 EUR/udeleženca
Udeleženci dobijo tudi delavnična gradiva (kopije z besedili tradicionalnih uspavank, ki se jih naučimo skupaj) in brezplačno možnost snetja s spleta (ang. download) zgoščenke *Al' že spiš ali Kako uspavamo v Sloveniji*.

Predvidoma bo delavnica potekala v parku pri Starem gradu, če bo vreme neprimerno, pa v Srednji dvorani Kosovelovega doma Sežana.

Prijave so mogoče do ponedeljka, 22. 5. 2017, na e-naslov: info@kosovelovdom.si; plačilo pa se izvede na dan dogodka med 9.30 in 10.00 na blagajni Kosovelovega doma Sežana, kjer se tudi zberemo. Delavnica bo izvedena, če bo vsaj 6 prijav. Vabljeni!

Nina Ukmar

Foto: Urša Valič

TERRA RB
gradbene trgovine

Akcija!

OBIŠČITE NAS V TRGOVINAH:
Anhovo, Vojkova cesta 1
Ajdovščina, Goriška cesta 72
Sežana, Industrijska cona Sežana
Hrpelje, IOC Hrpelje 30

MODRA ŠTEVILKA
080 25 85

www.terra-rb.si

Izbrani materiali
za vse vrste
gradenj

od 12. 4.
do 31. 5.
2017

KNJIŽNICA

Urnik:
PONEDELJEK: 8.00–15.00
TOREK, SREDA in PETEK: 11.00–18.00
ČETRTEK: ZAPRTO

SOBOTA
- samo prva v mesecu:
8.00–13.00

PROGRAM V MAJU 2017

RAZSTAVA

* **Matjaž Hmeljak – Pravljice za črte, ploskve in sence**

PROGRAM V JUNIJU 2017

RAZSTAVA

* **Silva Pangos**, slikarska razstava, *in domačinka Miranda Mezgec*, razstava mandal na kamnih: »*Za dušo*«

PROGRAM V JULIJU IN AVGUSTU 2017 POLETNI URNIK (PON 8–15h, SREDA, PETEK 11–18h)!!!

RAZSTAVA V JULIJU:

* **Irena Urankar**, grafike

RAZSTAVA V AVGUSTU:

* **domačinka Katja Škerjanc**, fotografija

ALI GA
POZNATE?

Anton Ovčarič
1913–1998

Dragi bralci, v prejšnji številki smo posegli kar daleč v zgodovino, saj smo obudili veliko osebnost – Antona Ovčariča. Kar nekaj vas je klicalo in nam povedalo pravi odgovor, pri tem pa niste skrivali veselja, da smo ga ponovno obudili v glasilo. Zato spodaj nekaj besed o g. Ovčariču. Izmed pravih odgovorov smo izžrebali: **Vladimir Železnik**.

Pred vami je nov izziv, da osebnost prepoznate po predstavljenih lastnostih.

Pred vami je nov izziv, da osebnost prepoznate po predstavljenih lastnostih.

Ali prepoznate osebo, ki je bila:

- pesnik,
- duhovnik,
- velik domoljub in dobrotnik,
- Istran.

Odgovore sporočite v uredništvo na telefon: (05) 6800 150 oziroma po elektronski pošti: glasilo@hrpelje.si do 19. 5. 2017. Med pravih odgovorov bomo izžrebali nagrajenca in podelili privlačno praktično nagrado.

»Nedolgo tega je svojo mučno in naporno življenjsko pot sklenil Anton Ovčarič – legenda naših krajev. Mučna zato, ker ga je zadnja leta življenja spremljala bolezen. Naporna, ker je nenehno delal z zavestjo: napraviti nekaj dobrega za Podgrajsko in Matarsko podolje. Pokrajina je po vojni ostala brez mesta, jedra, torej brez zaposlitev, kar je imelo za posledico množična odhajanja mladih v svet s trebuhom za kruhom. Ustanovila se je Občina Hrpelje - Kozina in leta 1955 je bil njen predsednik Ovčarič. V teh letih so se postavili temelji današnje Plame. Večkrat so jo hoteli preseliti, vendar je Ovčariču uspelo, da je ostala v Podgradu, kar mu je bilo v velik ponos, za kraje pa neizmerljiv dosežek. Nastala je tudi opekarna v Jezerini – s težavo in brez pomoči takratnega Okraja Koper. Težko je bilo sprejeti njen kasnejši propad. Z naporom je bil takrat postavljen tudi obrat Sudest v Gradišču (iz takratnega hleva), vendar je uspelo, kot tudi obrat Mehanotehnike v Materiji, Steklarna Hrpelje, Jelka – sedaj Lesograd in še bi lahko naštevali. Ovčarič je vodil občino do leta 1964, ko so manjše občine razpadle in so jih združevali v večje.« Tako je o njem pisal: Anton Kocjančič

»Anton Ovčarič se je rodil leta 1913 na Munah. Dolgo je živel v Poljanah v neposredni bližini današnje Plame. Bil je 'naše gore list', ki je prav dobro vedel, kaj je treba narediti, da bodo naši ljudje živeli človeka dostojno življenje. Vrsto let je bil aktiven družbenopolitični delavec. Njegov prispevek k nastanku Plame ostaja neprecenljiv in enkraten. Umril je decembra 1998, po dolgotrajni bolezni.« Članek Cirila Kastelica v Primorskih novicah ob 40-letnici Plame.

PRIHAJA NA ODRE KOSOVLOVEGA DOMA SEŽANA

četrtek, 4. maj, ob 20.30
KINO KINO – večeri kakovostnega in umetniškega filma: slovensko-italijanski film KOMEDIJA SOLZ filmu bo sledil tudi pogovor z režiserjem filma, Markom Sosičem in igralci

torek, 9. maj, ob 20.30
Ponovitev predvajanja filma KOMEDIJA SOLZ (brez pogovora po filmu):

sobota, 6. maj ob 11.00
Srečkin rojstni dan
s tombolo in cirkuškimi delavnicami (Teater Cizamo) na ploščadi pred Kosovelovim domom oziroma v avli v primeru dežja

sobota, 13. maj ob 19.00
Zaključni nastop Baletnega društva Sežana

torek, 16. maj, ob 20.00
ALPSKA SAGA
muzikal z glasbo skupine Agropop

sobota, 20. maj ob 18.00
13. baletna revija na Krasu z baletno predstavo Pepelka Društvo ljubiteljev baletne umetnosti Divača (DLBU) v sodelovanju z Društvom baletnih umetnikov Slovenije (DBUS)

sobota, 27. maj ob 19.00
PD Mavrica
plesna predstava BRILJANTINA

petek, 13. oktober, ob 20.00
muzikal MAMMA MIA!
Vstopnice:
Eventimova prodajna mesta in naša blagajna

Program in več informacij: www.kosovelovdom.si

3. TRADICIONALNI UVOD V MOTORISTIČNO SEZONO!

VOZNIKI MOTORNIH VOZIL, VABLJENI NA MOTORISTIČNI DOGODEK, NAMENJEN PRAV VAM,

v soboto, 13. maja, od 9.30 ure dalje na parkirišču pri CPK d.d. v Hrpeljah!

Slišali boste veliko zanimivih informacij, si ogledali prikaz pravilne vožnje in se preizkusili na poligonu!

K sodelovanju bomo povabili vse pristojne službe in druga zanimive ter zainteresirane podjetnike, tako da bo dogajanje pestro in še več vsebine kot lani!

Udeležba je brezplačna.
V primeru slabega vremena se prireditve prenese za en teden.

MOTOR

Organizira: Svet za preventivo in varnost v prometu Občine Hrpelje - Kozina v sodelovanju s Policijsko postajo Kozina in MK CC Riders!

7. maj 2017

Hrpelje - Kozina

www.mtbslavnik.si

OBVESTILO! ZAPORA CESTE OB IZVEDBI MTB SLAVNIK 7. MAJA

Spoštovani občani, obveščamo vas, da bosta v nedeljo, 7. maja 2017, zaradi kolesarske prireditve MTB Slavnik v Hrpeljah med 8. in 16. uro zapori ceste Na Gorico in Slavniške ceste.

Prosimo vas za razumevanje in vas vabimo, da se nam pridružite na prireditvi. Poleg rekreativnega tekmovanja bo pri vašem domu v Hrpeljah tudi pestro spremljevalno dogajanje s pogostitvijo udeležencev in podelitvijo nagrad najboljšim.

Vljudno vabljeni!
Kolesarsko društvo Raketa

Zapora obsega:

- popolno zaporo občinske ceste JP 625321 v naselju Hrpelje od stacionaže 469 m (vaški dom Hrpelje) do stacionaže 645 m (za športno dvorano) in nekategorizirana cesta ob cestnem priključku objekta Hrpelje, Na Gorici 2.
- premično zaporo občinske ceste JP 625191 (Slavniška cesta) v naselju Hrpelje od stacionaže 686 m (konec OIC) do občinske meje.

ŠE NEKAJ MEST ZA GARDALAND!

**ODHOD: sobota, 6. maj 2017, ob 5.30 uri
zjutraj izpred osnovne šole v Hrpeljah.**

Cena izleta:

Vstopnica: 24,50 EUR/osebo.
Prevoz v višini 75 % financira Občina Hrpelje - Kozina,
preostali del udeleženci: 5 EUR
Prednost imajo prebivalci Občine Hrpelje - Kozina.
Mladoletne osebe morajo biti v spremstvu starejših.

Prijave (ime in priimek, kraj bivanja, kontakt, starost) sprejemamo v sprejemni pisarni občine, po telefonu: 05 / 6800 150 (v času uradnih ur občine) ali po e-pošti: ester.mihalic@hrpelje.si si najkasneje do 20. aprila oz. do zapolnitve prostih mest na avtobusu. Plačilo vstopnice je na avtobusu.

Vabljeni na ponovitev gledališke predstave:

VESELOIGRA
»NOVI ŠULNI ZA OPASILO«!

KD Hrpelje,
26. maj, ob 20h

Avtorica:
Karmen Kastelic Pipan

Nastopajo:
dramska skupina iz Rodika
Vljudno vabljeni!

POTUJOČA KNJIŽNICA

Potujoča knjižnica bo v **maju 2017** obiskala Občino Hrpelje - Kozina po naslednjem razporedu:

Kraj	Ura	Datum obiska
Rodik	9.00–9.30	11. maj
Javorje	16.30–17.00	18. maj
Materija	13.30–13.50	25. maj
Velike Loče	14.05–14.40	
Gradišče	14.55–15.25	
Markovščina	15.35–16.00	
Slivje	16.10–16.40	
Hotična	16.50–17.10	
Brezovica	17.20–17.40	
Rožice	17.50–18.10	

Za potujočo knjižnico: *Nevenka Gropajc*

MALI OGLASI

ZAPOSILITEV

Za redno delo v novem Baru Malnar na Kozini zaposlimo NATAKARICO. Zaželeno so izkušnje, prijaznost ter vestnost in kreativnost. Za več informacij nas lahko kontaktirate po e-pošti na uprava@skerjanc.com ali pokličete na številko 031 637 129 (Lara Škerjanc).

APARTMA

Oddajamo apartma: Pirovac, Dalmacija. 4 + 2. 100 m od plaže. Info: 070 209 003

PRENOSNA OTROŠKA POSTELJICA

Prodamo lepo otroško prenosno posteljico svetlomodre barve, z žepom in zadrigo, znamke Peg Perego. Podarimo še dodaten 'jogi'. Info: 031 680 617

RAZNAŠANJE GLASILA

Občinsko glasilo raznaša POŠTA SLOVENIJE. V primeru, da glasila ne prejmete na dom, se obrnite na pošto na Kozini, v Materiji ali Obrovu in jim sporočite, da glasila niste prejeli. Tako vam bodo glasilo lahko dostavili naknadno. Glasilo dobite brezplačno tudi v kiosku na Kozini ali na občini. Glasilo je na voljo tudi v elektronski obliki na internetni strani občine: www.hrpelje-kozina.si.

Prihodnja številka za junij 2017 bo izšla v **četrtek, 1. junija 2017** (uredništvo si pridržuje pravico do spremembe datuma izida glasila). Rok za članke: **petek, 19. maj 2017!**

Uredništvo

KRAJEVNI URAD HRPELJE

vsak prvi in tretji torek v mesecu od 8.00 do 11.00 ure in od 12.00 do 14.00 ure. V času poletnih počitnic, v juliju in avgustu, bo krajevni urad ZAPRT. V tem času lahko uredite zadeve na sedežu Upravne enote v Sežani.

KNJIŽNICA KOZINA

Tel.: (05) 680 30 27, pon: 8.00 - 15.00, torek, sredo in petek: 11.00 - 18.00, četrtek zaprto, sobota - samo prva v mesecu: 8.00 - 13.00, nedelja zaprto.

MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO (Partizanska cesta 82, Sežana): uradne ure: ponedeljek, sredo in petek: od 8. ure do 10. ure
Tel: (05) 73 10 141 ali po elektronski pošti: soou@sezana.si

POŠTA Kozina

od ponedeljka do petka: 8.00 - 11.30 in 14.30 - 18.00, sobota: 8.00 - 11.00

POŠTA Materija

Pon, tor, čet, pet: 8.00 - 16.00, sre: 8.00 - 17.00, sobota: 9.00 - 11.00

POŠTA Obrov

Ponedeljek, sredo, četrtek, petek: 8.00–15.00, torek: 10.00–17.00, sobota: 8.00–10.00

Banka Koper

od ponedeljka do petka: 8.30 - 16.30, sobota: 9.00 - 12.00

Deželna banka Slovenije

od ponedeljka do petka: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 16.00, sobota: zaprto

ZBIRNI CENTER KOSOVNIH ODPADKOV V HRPELJAH

(na začetku obrtne cone):

tor: 14.00 - 17.00, čet: 9.00 - 13.00, vsako 1. in 3. soboto v mesecu: 9.00 - 13.00

Dimnikarske storitve Enerdim: 031 662 550

Zdravstvena postaja Hrpelje: (05) 689 04 90

Splošna ambulanta dr. Georgijeva: (05) 6890 498

Splošna ambulanta dr. Lazič: (05) 6890 499

Referenčna ambulanta: (05) 6890 500

Dežurna služba in urgencia: (05) 6890 490

Zobna ambulanta Zavod ODONTO: (05) 6800 350 ali 031 349 373

Lekarna Hrpelje: (05) 680 00 60

pon-pet: 8.30 - 16.00, sob: 9.00 - 12.00, ned: zaprto

Lekarna Divača: (05) 731 17 80

pon: 12.30 - 19.00, tor: 7.30 - 14.00, sre: 10.00 - 19.00, čet-pet: 7.30 - 12.00

Lekarna Sežana: (05) 731 17 70

pon -pet: 8.00 - 19.00, dežurstvo: 19.00 - 21.00, sob: 9.00 - 12.00,

dežurstvo: 19.00–21.00, ned: dežurstvo: 9.00 - 11.00 in 19.00 - 20.00

Lekarna Koper na Kidričevih: (05) 611 00 00

Dežurstvo: neprekinjeno

Redni urnik:

pon-pet: 7.30 - 19.00, sob: 7.30 - 13.00, nedelja in prazniki: 8.00 - 12.00

Varuh pacientovih pravic: Info: 041 667 501; ponedeljek, torek in četrtek od 18:00 do 20:00 ali e-pošta: zastopnica.pacienta@guest.zzv-kp.si.

Več na: <http://www.mz.gov.si/>

Veterinarska ambulanta Hrpelje: (05) 680 01 99

Policija: 113

Policijska postaja Kozina: tel.: (05) 618 12 00 ali

e-naslov: pp_kozina.pukp@policija.si

Gasilci in nujna medicinska pomoč: 112

PRIJAVA NAJDBE ZAPUŠČENE ŽIVALI (brez skrbnika) ALI I ZGUBLJENE ŽIVALI: 051 30 44 35 (Polona) ali 041 71 37 32 (Ada), Zavetišče Horjul

PRIJAVA ŽIVALI, KI OGROŽA VARNOST ČLOVEKA ALI PREDSTAVLJA NEVARNOST V PROMETU: Policija na 113

PRIJAVA NAJDBE MRTVE ŽIVALI: (05) 338 37 01,

Veterinarsko higienska služba Nova Gorica, enota Južne Primorske

PRIJAVA MUČENJA OZ. NEPRAVILNE OSKRBE ŽIVALI PO VELJAVNI ZAKONODAJI: VURS, OU Koper, Trg Brolo 4, 6000 Koper, vurs@gov.si, (05) 663 45 00

Naravoslovno-zgodovinska učna pot – informacije za ogled:

Vladimir Grželj (031 539 028) in Darij Jelušič (041 282 453)

BREZPLAČNI PREVOZI: info@sopotniki.org, www.sopotniki.org, 031 831 030

Za najavo prireditve v Občinskem glasilu pošljite elektronsko pošto na naslov: glasilo@hrpelje.si ali pokličite na telefon: (05) 6800 150 ali pošljite po pošti na naslov: Občina Hrpelje - Kozina, Hrpelje, Reška c. 14, 6240 Kozina.

Info za glasilo: Ester Mihalič, 051 677 017 in glasilo@hrpelje.si

Info za prireditve in drugo: Občina Hrpelje - Kozina, Ester Mihalič, tel.: (05) 6800 150, e-pošta: ester.mihalic@hrpelje-kozina.si

PRVOMAJSKA BUDNICA

PONEDELJEK, 01.05.2017

6:30	Petrinje
7:00	Ocizla
7:20	Klanec
7:40	Prešnica
8:20	Nasirec
8:50	Kozina - mestni trg
9:15	Hrpelje - vaški dom
9:45	Rodik
10:15	Slope
10:45	Tublje
11:30	Javorje
12:15	Hrušica - vaški dom
13:00	Gradišče

Pojdimo v gozd. Tam ni internetne povezave, a se bomo zagotovo uspešno povezali – sami s sabo. ☺

(Foto: Nives M. Č.)

Koledar aktualnih dogodkov v OHK

Datum in ura	Kraj	Dogodek	Organizator	Kontakt
29. 4. (10-12h)	Tržnica na Kozini	RAST+ - izmenjava semen in sadik	Zavod Dobra pot	info@dobra-pot.si
1. 5.	Kraji v OHK	Prvomajska budnica v izvedbi Brkinske godbe 2000	Brkinska godba 2000	brkinskagodba2000@gmail.com
4. 5. ob 17.30	Zdravstvena postaja Hrpelje	Delavnica »Zdravo jem«	ZD Sežana	Martina Drožina, dipl. m. s., 05 / 689 05 00
7. 5.	Vrhopolje	Gorski tek	ŠRD Vrhopolje	zdenko.bencic@gmail.com, 031 321 324; karlo.kastelic@gmail.com, 041 477 204
7. 5.	Hrpelje z okolico	MTB Slavnik	Kolesarsko društvo Raketa	info@drustvo-raketa.si
13. 5. od 9.30 dalje	Hrpelje - parkirišče pri CPK d.d.	Uvod v motoristično sezono	Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu OHK	05 / 6800 150
20. 5. (9-13h)	Center za ravnanje z odpadki Sežana	Dan odprtih vrat	KSP d.d. Sežana	info@ksp-sezana.si, 05 / 73 11 240
20. 5. ob 20h	KD Hrpelje	predstava v okviru Linhartovega srečanja	JSKD v sodelovanju z OH	www.hrpelje-kozina.si
26. 5. ob 20h	KD Hrpelje	Veseloigra »Novi šulni za opasilo« v izvedbi dramske skupine iz Rodika	Občina Hrpelje - Kozina	05 / 6800 150

- Razstave: Knjižnica Kozina: razstava vzgojiteljic Vrtca Hrpelje: »Vsakega malo ...«
- Razstavni prostor KD Hrpelje: razstava slik Suzane Kocjančič, do 7. 5.
- Od januarja dalje vsako tretjo soboto v mesecu v večnamenskem prostoru na občini: brezplačno pravno svetovanje po predhodni najavi
- NIA vadba: Vaški dom Hrpelje, vsak torek in četrtek ob 19.00; Vaški dom Rodik, vsak torek ob 20.30; Vaški dom Slivje, vsak četrtek ob 20.30
- Step aerobika, HIIT in Nirvana fitness vadba: Vaški dom Hrpelje, vsak torek in četrtek od 18.00 do 19.00
- Zumba: Vaški dom Hrpelje vsako sredo od 18.00 do 19.00
- Nordijska hoja: Športna dvorana Hrpelje, vsak zadnji petek v mesecu ob 17.00
- Nordijska hoja: izpred Vaškega doma Vrhopolje, vsak zadnji petek v mesecu ob 18.00 (tel.: 031 321 324)
- BrkinSki: Vaški dom Hrpelje, vsak četrtek ob 19.00
- Prijava prireditev: glasilo@hrpelje.si